

RAJAVARTIOLAITOS
GRÄNSBEVAKNINGSVÄSENDET
FINNISH BORDER GUARD

RAJAMME VARTIJAT

1/2026

Tässä lehdessä

- 3 Ajankohtaista
- 4 Pääkirjoitus
- 5 Ledare / Leading article
- 6 Koulutuksen alkuvaiheet
- 10 Meriturvallisuuden koulutusta Turussa
- 12 Rajaturvallisuuden opetusyksikkö
- 15 Taistelutaidosta digitaaliseen
- 17 Uudistuva rajavartijan peruskurssi
- 20 Upseerikoulutus nyt
- 22 Merivartijan osaaminen muuttuvassa ympäristössä
- 27 Hyvä perehdytys huomioi työpisteiden tarpeet
- 30 Toimintakykyisenä kaikissa oloissa
- 35 Henki – hyvä, kunto – kova, Raja – karhu
- 40 Periksi ei anneta – erikoisjoukkojen koulutus
- 42 Valmiusjoukkueet luottavat tutkimustietoon ja harjoitteluun
- 45 Valmiuspäivystäjä – tiedonkulun ja yllätysten koordinaattori
- 47 Rajavartiolaitoksen puolustusvalmiusyksikkö
- 50 Svenska resuméer / English summaries
- 61 Vuoden Rajamme Vartija yliluutnantti Sami Lappi
- 62 Lyhyesti
- 64 Turvallista veneilykesää!

Meriturvallisuuden koulutusta Turussa

Periksi ei anneta – erikoisjoukkojen koulutus

RAJAMME VARTIJAT kesäkuu 2026

Rajavartiolaitoksen sidosryhmälehti on ilmestynyt vuodesta 1934 lähtien.

Vuodesta 2026 alkaen lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Lehti on luettavissa sähköisesti osoitteessa rajamedia.raja.fi/rajamme-vartijat

ISSN 0483-9080 (painettu)
ISSN 2737-1476 (verkkójulkaisu)

JULKAISIJA

Rajavartiolaitos
Rajamme Vartijat, PL 3, 00130 Helsinki
Vilhonvuorenkatu 6, 00500 Helsinki
rajammevartijat@raja.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Viestintäpäällikkö Anna Lind
anna.lind@raja.fi
puh. 0295 421 332

TOIMITUSIHTIERI

Aino Uusitalo, Mainostoimisto SST Oy
aino.uusitalo@sst.fi

TAITTO

Mainostoimisto SST Oy

KÄÄNNÖKSET

Lingsoft Language Services Oy

PAINO

PunaMusta Oy

KUVAT

Rajavartiolaitos ellei toisin mainita

Tilaukset ja osoitteenmuutokset PunaMusta Oy, rajavartiolaitos@punamusta.com

Rajamme Vartijat -lehden tilaajarekisteri Tilaajarekisteriä ylläpitää kirjapaino, joka painaa ja postittaa lehden, tällä hetkellä PunaMusta Oy. Rekisterissä on tilaajan nimi ja lehden postitusosoite. Tietoja käytetään vain lehden postitusta varten ja ne poistetaan, kun tilaaja ilmoittaa tilauksen peruutuksesta.

Painotuotteet
4041-0209

Rajavartiolaitos EUROGENDFORin kumppanuusjäseneksi

Euroopan santarmistojoukko EUROGENDFOR hyväksyi Rajavartiolaitoksen kumppanuusjäseneksi. Rajavartiolaitos haki jäsenyyttä ja läpäisi tiukan arvioinnin soveltuvuudesta joukkoon. Kumppanuuden myötä Rajavartiolaitos voi ottaa osaa kokouksiin, koulutus- ja kehittämistoimintoihin, tiedonvaihtoon sekä asettaa henkilöstöä kansainvälisiin operaatioihin. Rajavartiolaitos lähettää myös yhteysupseerin EUROGENDFORin esikuntaan Italian Vicenzaan.

Eurooppalainen santarmistoyhteistyö tukee Rajavartiolaitoksen valmiuden ja suorituskykyjen rakentamista ja ylläpitoa. Euroopan santarmistoon kuuluu yhteensä 300 000 henkilöä. Santarmistolla tarkoitetaan sotilaallisesti järjestäytyneitä lainvalvontaviranomaisia.

*Rajavartiolaitos kumppanuusjäseneksi
Euroopan santarmistojoukkoon*

Vuosipäivän palkitsemiset

Rajavartiolaitos vietti 107. vuosipäiväänsä juhlistaen ylennettyjä sekä palkittuja. Tasavallan presidentti on ylentänyt 36 Rajavartiolaitoksen virkamiestä. Lisäksi 25 Rajavartiolaitoksen virkamiestä ylennettiin reservissä. Rajavartiolaitoksessa ylennettiin 21.3.2026 kommodoriksi komentaja **Jani Järäinen**.

Vuoden 2025 Rajamme Vartija on yliluutnantti **Sami Lappi**. Hän palvelee johtamisjärjestelmäpuseerina Lapin rajavartiostossa. Yliluutnantti Lappi on aktiivinen ja ammattitaitoinen työntekijä, joka on sekä pidetty ja arvostettu asiantuntija että esihenkilö.

Sisäministeri on myöntänyt Rajavartiolaitoksen henkilöstölle Rajavartiolaitoksen kuusi ansioristiä ja 66 ansiomitalia. Rajavartiolaitoksen päällikkö on myöntänyt henkilöstölle Rajavartiolaitoksen kolme ansiolevyettä. Tasavallan presidentti on lisäksi myöntänyt 77 valtion virka-ansiomerkkiä Rajavartiolaitoksen viranhaltijoille.

Rajavartiolaitos viettää 107. vuosipäiväänsä 21.3.2026

Tursas siirtyi Puolustusvoimille

Rajavartiolaitos luovutti vartiolaiva Tursaan hyvin huollettuna tammikuussa 2026 Rannikkolaivastolle Merivoimiin. Yhteistyössä tehty ratkaisu on sekä taloudellisesti että vastuullisesti kestävä.

– Siirto on valtion edun mukaista ja tarkoituksenmukaisin ratkaisu. Aluksen kustannustehokas käyttö Rajavartiolaitoksen tehtäviin ei ole enää mahdollista, kertoo alusyksikön päällikkö **Ville Puustinen** Rajavartiolaitoksen esikunnasta.

Rajavartiolaitos ottaa vuoden 2026 aikana käyttöön uuden Turva-luokan vartiolaivan. Osana uuden suorituskyvyn käyttöönottoa Rajavartiolaitos luopuu suunnitelmallisesti Tursas-luokan aluksista.

Merivoimat sijoittaa aluksen Rannikkolaivaston Pansion tukikohtaan Turkuun. Rannikkolaivasto käyttää Tursasta huolto- ja tukialuksena sekä mittaus- ja koetoimintaan. Merivoimat suunnittelee Tursaan jatkokäytön tulevaisuuteen.

Rajavartiolaitos luopuu vartiolaiva Tursaasta

Venemessut

Rajavartiolaitos esittäytyi veneilykansalle yhdessä muiden viranomaisten kanssa. Messuilla vieraili yli 50 000 veneilystä kiinnostunutta.

Rajan esittelypisteellä esiteltiin kattavasti veneilyturvallisuutta niin ammattilaisten, viranomaisten kuin kansalaistenkin näkökulmasta ja jaettiin tietoa mm. toiminnasta, kalustosta ja koulutuksesta.

Lisäksi osastolla jaettiin messuvieraille viranomaisten yhteistyössä tekemää Veneilyturvallisuus-lehteä. Lehti on hyvin kysytty ja sitä käydään erikseen tiedustelemassa osastolla.

Rajavartiolaitos osallistui perinteisesti Venemessuille viranomaisten yhteisosastolla

Rajavartiokoulutus 100 vuotta

Vietämme koulutuksen juhlavuotta, kun rajavartiokoulutus Suomessa täyttää sata vuotta. Koulutuksen alkuajoista olemme edenneet pitkälle: rajavartijan peruskurssi antaa laissa määritetyt toimivaltuudet tehtäviin. Peruskurssin suorittaneille on tarjolla jatko- ja täydennyskoulutusta, kuten mestarikurssi, sekä mahdollisuus edetä tehtäväkohtaisiin suuntiin urallaan. Merivartijan osaamisvaatimukset täyttävät muun muassa IMO:n kansainväliset vaatimukset. Upseerit opiskelevat sotatieteellisen korkeakoulututkinnon, jonka tavoite on pystyä johtamaan ihmisiä ja tekemään päätöksiä haastavissakin tilanteissa saatavilla olevien tietojen ja oman osaamisen perusteella.

Suomen rajavartiokoulutusta arvostetaan Euroopassa ja kumppanimaissa. Työelämää tutkinut ystäväni lausui joskus, että sotilaallisesti järjestäytyneissä organisaatioissa toiminnan ja ajattelun yhdistäminen on keskeistä. Kun toimintaan ja ajatteluun yhdistetään organisaation tieto ja analyysi, jokainen toimija saa vahvan osaamis pohjan ja rakenteet, joissa toteuttaa työtään tehokkaasti ja toimivasti.

Koulutukseen kuuluu myös eettinen osa. Yhdenvertaisuus, ihmisarvo, korruption torjunta ja rajahenki, niin organisaatioissa kuin yksilöissäkin, tekevät Rajavartiolaitoksen toiminnasta läpivalaisun kestävä. Rajamme vartijat ovat samalla paljon vartijat: oikein toimimisen ja oikean toiminnan vartijoita. ■

Anna Lind
Rajavartiolaitoksen viestintäpäällikkö

Gränsbevakarutbildningen 100 år

Vi firar ett jubileumsår för utbildningen eftersom gränsbevakarutbildningen i Finland fyller hundra år. Vi har kommit långt sedan utbildningen inleddes: gränsbevakarens grundkurs ger de lagstadgade befogenheterna för uppgifterna. För dem som har genomfört grundkursen erbjuds vidareutbildning och fortbildning, såsom mästarkursen, samt möjlighet att under karriären gå vidare till uppgiftsspecifika inriktningar. Kompetenskraven för sjöbevakare uppfyller bland annat IMO:s internationella krav. Officerarna avlägger en högskoleexamen i militärvetenskaper, vars mål är att ge förmåga att leda människor och fatta beslut också i krävande situationer utifrån tillgänglig information och den egna kompetensen.

Den finländska gränsbevakarutbildningen är uppskattad i Europa och i partnerländerna. En vän till mig som har forskat i arbetslivet konstaterade en gång att det i militärt organiserade organisationer är centralt att förena handling och tänkande. När organisationens kunskap och analys förenas med handling och tänkande får varje aktör en stark kunskapsbas och strukturer där hen kan utföra sitt arbete effektivt och ändamålsenligt.

Utbildningen omfattar också en etisk dimension. Likabehandling, människovärde, korruptionsbekämpning och gränsbevakningsanda, både i organisationen och hos individen gör att Gränsbevakningsväsendets verksamhet tål granskning. Våra gränsbevakare vaktar samtidigt mycket mer än gränsen: de vakar över rätt handlande och över att verksamheten bedrivs på rätt sätt. ■

Anna Lind
Gränsbevakningsväsendets kommunikationschef

100 years of border guard training

We are celebrating the anniversary of training, as Finnish border guard training turns 100 years old. We have come far from the early days: the basic course for border guards provides the statutory powers for the tasks. Those who complete the basic training can advance to further and continuing training, such as a master's course and task-specific training. Our coast guard training is designed to meet the international standards set by the International Maritime Organization (IMO), for example. Officers pursue a higher education degree in military sciences, learning to lead people and making decisions even in challenging situations based on the available information and their own expertise.

Finnish border guard training is appreciated in Europe and the partner countries. A friend of mine who has studied the world of work once said that combining action and thought is essential in militarily structured organisations. When action and thought are combined with the organisation's knowledge and analysis, each operator has a strong competence base and structures to work with efficiency and impact.

There is also an ethical aspect to border guard training. Equality, human dignity, the fight against corruption and the border spirit – both in the organisation and in the individual – make the Border Guard's operations transparent and sustainable. Our border guards are guardians of plenty: guardians of proper conduct and proper action. ■

Anna Lind
Head of Communications

Viestiharjoitus Joensuun rajavartiostossa 1920-luvulla

Koulutuksen alkuvaiheet Rajavartiolaitoksessa

TEKSTI Jani Loijas | KUVAT Rajamuseo

Rajavartioiden aliupseerien koulutuksen alkuvaiheet käynnistyivät rajavartiostojen aliupseerikouluissa 1920-luvulla. Koulutus vakiintui ja koulutuksen sisällöt kirjattiin 1938 asiakirjaan.

Rajavartiostojen aliupseerikoulu aloitti toimintansa 1926

Tuskinpa Salmin rajavartioston kapteeni **Nikoskelainen** olisi osannut arvata, että hänen johtamaansa aliupseerikurssia muistellaan vielä sata vuotta myöhemmin. Siihen on erityinen syy. Kajaanissa, Kainuun rajavartioston esikunnan kasarmialueella 20.10.1926

aloittanut kurssi oli ensimmäinen laatuaan vastaperustetussa Rajavartiostojen aliupseerikoulussa, RAUKissa. Aliupseerikoulu oli ensimmäinen Rajavartiolaitoksen oma koulutusta antanut oppilaitos. Sen perustamisen johdosta voimme nyt juhlistaa koulutuksen satavuotisjuhlavuotta.

Ensimmäisen aliupseerikurssin ohjelma noudatti pitkälti Puolustuslaitoksen koulutusohjelmaa. Jo tuolloin, rajaseudun olosuhteista johtuen, taistelukoulutuksessa kiinnitettiin suurta huomiota erämiestaitoihin, sissi- ja tiedustelukoulutukseen sekä suunnistukseen. Ensimmäisen aliupseerikurssin vääpelinä toimi

tuleva Mannerheim-ristin ritari Juho Pössi. Kurssin pituus oli kolme kuukautta, jonka jälkeen koulu siirrettiin Salmin rajavartiostoon, Manssilan kasarmialueelle.

Kurssien 2–6 osallistujat saivat kouluksensa Manssilassa, kunnes paikkakunta vaihtui jälleen. Syyskuun alussa vuonna 1928 aliupseerikoulun seitsemäs kurssi aloitti Joensuun rajavartioston esikunnan kasarmialueella Höytäisellä, nykyisessä Onttolassa. Aliupseereita koulutettiin Onttolassa aina talvisodan syttymiseen saakka.

Kurssien pituus vaihteli ennen sota-aikaa kolmesta kuuteen kuukauteen. Talvisotaan

800 metrin juoksukilpailu Onttolassa vuonna 1929

mennessä aliupseerikoulun oli käynyt noin 1 100 miestä. Onttolassa aliupseerikoulun kanssa samassa rakennuksessa vuodesta 1933 lähtien toimi vastaperustettu, miehistön koulutukseen keskittynyt Rajavartiokoulu sekä rajasotilaskoti. Rajavartiokoulu siirtyi Lieksaan vuonna 1936. Lieksaan valmistui tuolloin pitkään Rajavartiolaitoksen käytössä toiminut, Timiträn linnana tunnettu rakennus.

Joensuun rajavartiosto kantoi sotia edeltävinä vuosina päävastuun Rajavartiolaitoksen koulujen toiminnasta, sillä sekä aliupseerikoulu että Rajavartiokoulu kuuluivat sen huoltoon ja alaisuuteen.

Vääpelin ajatuksia vuodelta 1937

Aliupseerikoulun vääpeli **Nieminen** kirjoitti vuonna 1937 reilun kymmenen vuoden ikään ehtineestä aliupseerikoulutuksesta:

”Palvelus on vaihtelevaa ja kiinteätä aamusta iltaan, sillä noin neljän kuukauden aikana on oppilaille annettava kaikki ne tiedot, joita he tulevana ryhmänjohtajina tarvitsevat. Oppilaiden ollessa tehtäviinsä innostuneita ja heidän

Koulutus aliupseerikoulussa 1930-luvulla oli tiukkaa

Koulutus aliupseerikoulun kursseilla oli tiivistä ja tiukkaa. Oppilaita 1930-luvun kursseilla oli useimmiten 50–60 miestä. Koulutusohjelmien laadinta osoittautui haastavaksi, koska kursseille osallistui samaan aikaan varusmiehiä ja rajavartiostojen palveluksessa pitkäänkin olleita kantamiehiä.

Aliupseerikoulun sijaitessa Onttolassa vakiintui käytäntö järjestää kaksi kurssia vuodessa. Koulutus saavutti vuosien työn myötä pysyvän muodon sisältäen seuraavat koulutushaarat vuonna 1938 laaditun, Kansallisarkistossa sijaitsevan asiakirjan mukaan:

- muodollinen koulutus
- taistelukoulutus
- kenttäpalvelus
- ampumakoulutus
- liikuntakasvatus
- aliupseereiden yleiskoulutus
- valistus ja huolto
- tarkastukset.

Lisäksi tietyille erikoisoppilaille annettiin erikoiskoulutusta.

Erikoiskoulutukseen luettiin:

- konekiväärinkoulutus
- kranaatinheitinkoulutus
- tähystyskoulutus
- taistelulähettikoulutus.

Huoltopuolelle sijoitettavat aliupseerioppilaat saattoivat erikoistua seuraaviin koulutushaaroihin:

- kirjurikoulutus
- lääkintäkoulutus
- eläinlääkintäkoulutus
- asekoulutus
- kuoremastokoulutus
- talousaliupseerikoulutus.

lisätessään vielä tietojään utteran itseopiskelun avulla tapahtuu edistyminen nopeasti. Päivät kuluvat reippaan koulutuksen merkeissä. Voimakkaat sotilaslaulut kajahtelevat ilmoille, ja toisinaan rajut rynnäkköhuudot ilmaisevat lähitaistelun ankaruutta. Päivät, viikot ja kuukaudet kuluvat nopeasti, hyvä ruokahalu sekä leppoisa uni antavat voimaa ja terveyttä.”

Aliupseerikurssin oppilaat lähitaistelukoulutuksessa 1920-luvulla

Aliupseerikurssin oppilaat koulun edessä Onttolassa vuonna 1929

Esikunta otti ohjat koulutuksesta

Koulutus jakaantui jo sotia edeltävinä Rajavartiolaitoksen alkuvuosikymmeninä laitoksen kouluissa annettuun opetukseen sekä rajavartiostoissa annettuun opetukseen. Rajavartiolaitoksen esikunta otti organisaation kehittyessä ohjaavamman roolin koulustoiminnasta, joka aivan alkuvuosina oli ollut rajavartiostojen vastuulla. Rajavartiolaitoksen esikunta lähetti vuoden alussa rajavartiostojen esikunnille koulutusohjelmat. Rajavartiostojen esikunnat laativat saamansa koulutusohjelman perusteella omat suunnitelmat vuoden aikana annettavasta koulutuksesta. Suunnitelmat lähetettiin Rajavartiolaitoksen esikuntaan hyväksyttäväksi.

Rajavartiostojen esikunnat jakoivat suunnitelmiansa pohjalta tehdyt yksityiskohtaiset oh-

jeet kuukausittain alaisuudessaan toimineille rajakomppanioille. Rajakomppanioiden tehtäväksi jäi laatia koulutuksen viikko-ohjelmat vastualueillaan. Rajavartiostasemien päälliköt kouluttivat viikko-ohjelman mukaan vartioasemien rajavartijoita. Vartioasemien miehistö koottiin 1–2 kertaa vuodessa komppanian harjoituspäiville.

Kaikista tärkeimpinä rajavartiostojen koulutustilaisuuksina pidettiin kesäisin ja talvisin järjestettyjä pitkiä 2–3 viikkoa kestäneitä sotaharjoituksia. Nämä leiriharjoitusten nimellä kulkeneet sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuudet kuuluivat jokaisen rajavartioston koulutusohjelmaan. Rajavartiostojen joukot osallistuivat usein myös armeijan ja suojeluskuntajärjestön sotaharjoituksiin. ■

Rajavartiostojen aliupseerikoulu

Kajaani 1926–1927
Manssila 1927–1928
Onttola 1928–1939, 1941

Rajavartiokoulu

Onttola 1933–1936
Lieksa 1936–1939
Immola ja Lieksa 1940–1941

Rajajääkärikoulu 1

Immola 1945–1947
Lieksa 1947–1949

Raja-aliupseerikoulu

Onttola 1945–1947
Immola 1947–1956
Liitettiin Rajakouluun 1957

Rajajääkärikoulu 2

Kajaani 1949–1954

Rajajääkärikoulu

Lieksa 1949–1956

Rajakoulu

Lohja 1957–1964
Immola 1964–1997

Raja- ja merivartiokoulu

Immola ja Espoo 1997–2013
Immola 2014–

Merivartiokoulu

Helsinki 1947–1961
Espoo (Otaniemi) 1961–1997

Rajavartiolaitoksen uudistunut koulutuskeskus Immolassa

TEKSTI Sonja Pyykkönen

Raja- ja merivartiokoulun Immolan oppimisympäristö yhdistää nykyään laajat harjoitusalueet, modernit tilat ja digitaaliset oppimiskäytännöt. Perinteiset ja erikoistuneet luokahuoneet tukevat teoriaopetusta ja pientilat mahdollistavat ryhmä- ja yksilötyöskentelyä.

Rajatarkastusten oppimisympäristöihin kuuluvat rajatarkastusluokka, harjoitusrajanlityspaikka ja ulkotarkastusalue, joissa harjoitellaan autenttisilla järjestelmillä ja laitteilla sekä aidoilla matkustusasiakirjoilla. Harjoitusjohtokeskus, rajojen valvonnan luokka ja tutkintarakennus palvelevat monia oppiaineita rajojen valvonnasta rikostorjuntaan ja voimankäyttöön.

Laajat ulkoharjoitusalueet mahdollistavat partioinnin, tilanneharjoitukset, raja-aukon huollon ja teknisen rikostutkiminnan. Harjoitusrajaa jatkava esteita tukee myös JOUHA-koulutusta. Kulissitalo tarjoaa monipuolisen ympäristön sisätilatoimintaan, rikospaikkatutkintaan ja laskeutumisharjoitukseen. Pihalta löytyvät junanvaunu ja linja-autot täydentävät harjoituskokonaisuutta.

Ampumaradat ja muunneltava ampumatalo mahdollistavat kattavan aseenkäsittely- ja ampmakoulutuksen.

Ajoharjoittelurata tukee virka- ja hälytysajoa ja sen vieressä kulkeva vaihteleva pohjainen maastorata soveltuu maastoajo- ja mönkijäharjoitteluun. Koirien koulutusalueilla harjoitellaan tottelevaisuutta, jäljenajoa, etsintää ja voimankäyttökoirien tehtäviä niin sisäkuin ulkoympäristöissä. Lämmitetty monitoimihalli mahdollistaa turvallisen harjoittelun ympäri vuoden.

Opiskelijat majoittuvat viihtyisissä yhden ja kahden hengen huoneissa, joiden yhteydessä on pienryhmätiloja, neuvottelukoppeja ja hyvin varustellut huoltotilat.

Digitaaliset ympäristöt, kuten eNalle ja Moodle, mahdollistavat joustavan verkko-opiskelun, ja simulaattoreita hyödynnetään useissa oppiaineissa aina kenttätilanteista miehittämättömään ilmailuun ja viestintäjärjestelmiin. ■

Sonja Pyykkönen työskentelee verkkokoulutuksen yhteyshenkilönä Raja- ja merivartiokoulussa.

Valokuvateos avaa koulutuksen historiaa

Immolassa julkaistiin Rajavartiolaitoksen vuosipäiväjuhlan yhteydessä Raja- ja merivartiokoulussa toteutettu valokuvateos koulutuksen historiasta. Teos koostuu 110 valokuvasta, ja kuvia on koulutuksen jokaiselta vuosikymmeneltä.

Koulutuskuvat ovat peräisin Rajavartiolaitoksen eri kouluissa annetusta koulutuksesta sekä raja- ja merivartiostoissa ja Vartiolentolaiuueessa annetusta koulutuksesta. Kuvissa näkyy eri aikakausien koulutuksen painopisteitä sekä harjoitus- ja kilpailutoimintaa.

Valokuvateoksesta on tehty vain sadan kappaleen rajoitettu juhlapainos, mutta teos tulee nähtäväksi digitaalisena versiona Rajamuseon näyttelyn kesäkaudelle. Näyttelyyn toteutetaan kesäksi useita muitakin päivityksiä. Museovieraat saavat muun muassa kokeiltavakseen suositun Suomikonepistoolin ohella toisen Rajavartiolaitoksen käyttetyn, erikoisjoukoille kuuluneen ase. Rajamuseon kesäkausi alkaa tiistaina 9. kesäkuuta, ja ohjeet museovierailun ennakoilmoittautumiseen löydät Rajamuseon nettisivulta. ■

Rajamuseo

Meriturvallisuuden koulutusta Turussa

Raja- ja merivartiokoulun meriturvallisuuden opetusyksikkö kouluttaa merivartijoita ja kadetteja sekä virkamiehiä meriturvallisuuden käytäntöihin Turussa ja Nauvossa.

TEKSTI Jyrki Sydänoja

Raja- ja merivartiokoulun (RMVK) Meriturvallisuuden opetusyksikkö (MERIOPY) on sijainnut Turussa vuodesta 2018 ja sen koulutustukikohta Nauvossa heinäkuusta 2023 lähtien. Harjoitustoiminnassa, koulutuksessa ja opetuksessa tukeudutaan tarvittaessa valtakunnallisiin toimipisteisiin sekä hyödynnetään muiden hallintoyksiköiden kalusto- ja henkilöstötukea. Koulutuksessa hyödynnetään myös yhteistyökumppaneiden tarjoamat mahdollisuudet, kuten merenkulun simulaattori-koulutus sekä koululaiva Merikarhu.

MERIOPY vastaa osaltaan Rajavartiolaituksen virkamiesten ja opiskelijoiden meri-

turvallisuuden koulutuksesta. Koulutusta annetaan myös sidosryhmien edustajille, josta esimerkkinä on tuki Merisotakoululle kadettien koulutuspurjehdusten toteuttamiseksi. Meriturvallisuuden koulutus ja opetus sisältää merkittävimpinä kokonaisuuksina merenkulun, meripelastuksen ja ympäristövahinkojen torjunnan opetustilaisuuksien sekä harjoitusten järjestämiset. Lisäksi opetusvastuulla on muun muassa sotilaallisen maanpuolustuksen ja rajojen valvonnan kokonaisuuksia merellisessä toimintaympäristössä sekä meriradioliikenteen ja alustekniikan opetusta ja koulutusta. Merenkulun koulutus sisältää osia

myös ammattimerenkulkijoille sertifioituista STCW-yleissopimuksen (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers) mukaisista turvallisuuskoulutuksista, kuten esimerkiksi hätätilanteiden peruskoulutus.

MERIOPY vastaa osaltaan Rajavartiolaituksen meriturvallisuuskulttuurin ja hyvän merimiestavan luomisesta ja kehittämisestä huomioiden muun muassa merilain ja vesiliikennelain vaatimukset. MERIOPYn järjestämissä merellisissä harjoituksissa korostetaan erityisesti ennaltaehkäisyä (reittisuunnittelu ja sääolosuhteiden arviointi), inhimillisiä

tekijöitä (komentosiltatyöskentely mukaan lukien kommunikointi, johtaminen ja päätöksenteko), teknistä osaamista (tutkan ja muiden elektronisten apuvälineiden käyttö) sekä hätätilanteiden hallintaa (toiminta mies meressä -tilanteessa, aluksen jättämisessä ja tulipalossa). Harjoitustoiminnassa käytettävien alusten päälliköillä on iso vastuu ja merkittävä kasvatuksellinen rooli.

Auditoinnit varmistavat laatukriteerien täyttämisen

Merenkulkualan koulutuksen arviointi perustuu Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n (International Maritime Organisation) STCW-yleissopimukseen. Raja- ja merivartiokoulun merellinen koulutus on auditoitu IMO:n vaatimusten mukaisesti. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa jälleen vuonna 2026 merenkulkualan koulutuksen arvioinnin. Edellinen arviointi oli vuonna 2021. Raja- ja merivartiokoulu on yksi arvioitavista koulutusyksiköistä. Arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että STCW-pätevyyksiin johtavaa koulutusta järjestävillä koulutusyksiköillä on toimivat laatujärjestelmät ja toimintatavat, joilla varmistetaan vähintään STCW-yleissopimuksen vähimmäisvaatimukset. Arviointi on toteutettava vähintään viiden vuoden välein. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom suoritti oman arviointinsa ja hyväksyi vuoden 2023 lopussa RMVK:n merenkulun koulutuksen järjestäjäksi ja RMVK:n hakemuksen mukaiset merenkulun koulutukset. ■

Komentajakapteeni Jyrki Sydänoja työskentelee meriturvallisuuden opetusyksikön päällikkönä Raja- ja merivartiokoulussa.

Rajavartijoiden peruskurssin suorittaneet vannovat virkavalan juhlallisesti.

Rajavartijan peruskurssilla aloitti 59 opiskelijaa

Tammikuussa opinnot aloittaneella rajavartijan peruskurssilla vahvuus oli 59 henkilöä. Opiskelijapaikkoja kurssilla on kaikkiin raja- ja merivartiostoihin sekä vartiolentolaivueeseen. Hakijoita kurssille oli 650 henkilöä, joista noin 14 prosenttia on naisia. Suuri hakijamäärä kertoo, että Rajavartiolaitos on kiinnostava ja haluttu työnantaja.

Vuoden mittainen rajavartijan peruskurssi antaa valmiudet ja toimivallan rajavartijan virkaan. Raja- tai merivartijaksi voi Suomessa valmistua ainoastaan rajavartijan peruskurssilta Raja- ja merivartiokoulusta. Kurssin aikana opiskelijat pääsevät haastamaan itsensä niin henkisesti kuin fyysisesti. Kurssi ei ole ammattikorkeakoulututkinto, eikä se vastaa yleistä toisen asteen tutkintorakennetta.

Kurssilta valmistuvat nimitetään rajavartijan vakituisen virkaan. He voivat tämän lisäksi jatkaa myöhemmin opiskelua jatkokurssilla ja mestarikurssilla. Kurssi päättyy 16.12.2026 Imatralla.

Kurssin aloitusaika muuttuu

Vuonna 2027 rajavartijan peruskurssi on muutosten tuulten alla, kun kurssin aloitusajankohta muuttuu ja pääsykokeiden sisältöjä uudistetaan. Aloitusajankohdan muutoksen yhteydessä myös kurssin sisältöä päivitetään toimintaympäristön ja tehtävien vaatimusten mukaisesti. Peruskurssin haku ja opiskelupaikan vastaanottaminen tapahtuvat jatkossa samassa rytmissä muun koulutuksen kanssa, ja viive hakuprosessin ja aloituksen välillä pienenee merkittävästi. Uudistuksilla Rajavartiolaitos tehostaa koulutusjärjestelmän integraatiota ja varmistaa koulutuksen työelämävastaavuuden. ■

”

Satoi tai paistoi, tarjoamme opetusta positiivisella asenteella ja korkealla ammattitaidolla.

Rajaturvallisuuden opetusyksikkö

TEKSTI Kirjoittajat ovat rajaturvallisuuden opetusyksikön henkilöstöä

Raja- ja merivartiokoululla opetukseen liittyvien kurssien ja opetustilaisuuksien käytännön toteutuksesta vastaa rajaturvallisuuden opetusyksikkö.

Opetusyksikössä työskentelee noin 30 henkilöä, ja sen vastuulla on rajaturvallisuuden, sotilaallisen maanpuolustuksen, kielten, liikuntakasvatuksen sekä ensiavun opetuksen

järjestäminen. Opetusvastuut on jaettu toimialakohtaisille opettajaryhmille, jotka suunnittelevat ja toteuttavat perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen Rajavartiolaitoksen vuosittaisen

koulutusohjelman mukaisesti yhteistyössä muiden Raja- ja merivartiokoulun yksiköiden kanssa.

Rajojen valvonta ja kenttätoiminta

Rajojen valvonnan ja kenttätoiminnan opettaminen muuttuvassa toimintaympäristössä

Rajojen valvonnan ja kenttätoiminnan opettajatiimissä työskentelee tällä hetkellä kolme opettajaa, jotka tarjoavat laajasti kenttätoiminnan opetusta. Opetettavien monimuotoisuus haastaa opettajia ylläpitämään ja kehittämään omaa ammattitaitoaan. Tämä lisää työn mielekkyyttä, koska harvoin työpäivät ovat toistoa edellisestä. Satoi tai paistoi, opetusta tarjotaan positiivisella asenteella ja korkealla ammattitaidolla.

Voimankäytön opetuksesta vastaa leikkisästi Madagaskarin pingviineiksi kutsuttu ryhmä (1+4). Opetuksessa hyödynnetään Rajan huippuammattilaisia eri hallintoyksiköistä. Jos vk-opettajia ei näy ampumaradalla tai tammilla, ovat he järjestämässä täydennyskoulutusta tai osallistumassa erilaisiin varusteprojekteihin.

Liikuntakoulutus Raja- ja merivartiokoululla kehittyä ja vastaa nykypäivän työelämän vaatimuksiin

Liikunnan opettajatiimi muodostuu kahdesta pitkän linjan liikunnan ammattilaisesta sekä mahdollisista liikunnanohjaajaopiskelijoista. Monipuolinen ammattiosaaminen yhdessä nykyaikaisten testausmahdollisuuksien sekä vastauudistettujen liikuntatilojen kanssa tarjoavat opiskelijoille motivoivan ja laadukkaan mahdollisuuden kehittää fyysisiä valmiuksiaan ja taitojaan kurssien aikana. Koulutuksen pää tavoitteena on itseohjautuvuus ja kyky vastata fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin kehittämisen ja ylläpidon vaatimuksiin virkauran aikana.

Ajokoulutuksessa painottuvat turvallisuus ja tehokkuus

Operatiivisen ajokoulutuksen tavoitteena on kouluttaa rajavartijaoppilaita turvalliseen ja tehokkaaseen ajoneuvon käyttöön erilaisissa olo-

suhteissa. Koulutuksen sisältöä räätälöidään tarvittaessa työelämän tarpeiden mukaan. Ajoneuvokalusto sekä rajavartiomiehen varustus muuttuu ja kehittyä, joten ajokoulutuksessa tulee ottaa huomioon ajotaidon lisäksi myös ajoneuvon kuormaaminen.

Ajokoulutuksessa tarkoituksena ei ole tehdä kaikista oppilaista huippukuskeja, vaan pienentää oppilaiden tasoeroja ja keskittyä kouluttamaan oppilaasta turvallinen, ennakkoiva ja vastuuntuntoinen virka-ajoneuvon kuljettaja työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Rajojen valvonnan tekninen ja taktinen kehitys ei vaadi pelkästään opettajilta, mutta myös oppilaiden valmiudet vastaanottaa opetusta korostuvat nykyaikana. Nokipannukahvien lomassa ehditään lennättämään droneja, asentamaan valvontalaitteita ja suorittamaan ajoneuvopartiointia.

Kirjoittaja Antti Nygård, RMVK

Rajatarkastukset

Rajatarkastusoppiaine nojaa Schengenin rajasäännöstöön

Rajatarkastukset ja rajatarkastusoppiaineen opetus käynnistyy aina perehtymisellä Schengenin rajasäännöstöön, joka on EU- ja Schengen-alueen rajavalvontaa ohjaava säädös. Rajasäännösten tuntemisella luodaan perusta rajatarkastusopintoihin.

Rajatarkastusoppiaine kouluttaa vuosittain rajavartijan peruskurssin ja kadettikurssien oppilaat rajatarkastuksiin, asiakirjatutkintaan, ulkovalvontaan ja ajoneuvotentifiointiin. Se myös järjestää täydennyskoulutusta Tullin ja poliisin henkilöstölle. Lisäksi oppiaine laatii ja ylläpitää koulutusvastuullaan olevista aiheista verkkokoulutuspaketteja, joita Rajavartiolaitoksen, poliisin ja Tullin henkilöstö voi hyödyntää ammattitaidon ylläpitämiseksi.

Rajatarkastusoppiaineen opettajilta vaaditaan osallistumista eri asiantuntijafoorumeihin ja eri pilottihankkeisiin, jotta ajantasainen tieto säädosmuutoksista, uusista tarkastuslaitteista ja operatiivisten järjestelmien muutoksista saadaan ajantasaisesti sisällytettyä opetussuunnitelmiin.

Rajatarkastukset ja rajatarkastuksissa hyödynnettävät järjestelmät kokivat ison

muutoksen, kun EU-laajuinen rajanylitystietojärjestelmä, EntryExitSystem (EES), otettiin käyttöön 12.10.2025. Komission ensimmäinen tiedoksianto järjestelmän perustamistarpeesta on vuodelta 2008. Osaltaan se kuvastaa, miten laajasta hankkeesta ja isosta uudistuksesta on kyse. Rajatarkastusoppiaineen valtakunnallinen näkyvyys on korostunut EntryExit-järjestelmän koulutuksen toimeenpanon ja toteuttamisen sekä käyttäjätuen myötä. Raja- ja merivartiokoulun koulutusympäristö on mahdollistanut rajatarkastusten käytännön harjoittelun EntryExit-järjestelmässä yhdessä uusien kasvokameroiden ja sormenjälkilukijoiden kanssa.

Rajatarkastusoppiaineen koulutusvastuu on laajentunut rajaturvallisuustilanteen muuttamisen myötä. Ulkomaalaislain varsin mittavat muutokset sekä rajamenettelyyn ja poikkeuslain koulutuksen sisällyttäminen oppiaineen koulutusvastuuseen on tuonut lisähaastetta opettajille, ja lisää on tulossa jo nurkan takana, kun turvapaikkamenettelyyn liitetään seulonta-asetuksen tuomat toiminnot kesäkuussa 2026.

Kirjoittaja Kimmo Sainio, RMVK

Rikostorjunta

Rikostorjunnan opetus ja koulutus lähtee lainsäädännöstä

Rikostorjuntaa opetetaan Raja- ja merivartiokoululla melkein kaikilla Rajavartiolaitoksen virkaurakursseilla sekä henkilöstön täydennyskoulutuksena. Opetuksen tavoitteena on tuottaa Rajavartiolaitokselle ammattitaitoisia rajavartiomiehiä, jotka osaavat toimia oikein valvontatehtävissä kohtaamissaan rikosasioissa ja suorittaa erilaisia esitutkinnan toimenpiteitä.

Rajavartijan perus- ja kadettikursseilla keskitytään rikostorjunnan lainsäädännön perusteisiin, erilaisiin rikosten estämisen ja esitutkinnan tietoihin ja taitoihin sekä sakkomenettelyyn. Opetukset toteutetaan luentojen lisäksi monin eri harjoituksin ja ryhmittäin. Opittuja asioita testataan kurssin lopussa rajaturvallisuusharjoituksessa. Sotatieteen maisterikursseilla suoritetaan tutkinnanjohtamisen opintoja, jotta opiskelijat pystyvät toimimaan valmistumisensa jälkeen yleisjohtajan tehtävissä.

RMVK vastaa myös RVL:n henkilöstön rikostorjunnan täydennyskoulutuksesta. Rikostorjunnan vaativimmista tehtävistä kiinnostuneille ja riittävän kokeneille rajavartiomiehille järjestetään rikostutkijan ja rikostiedustelijan peruskursseja. Rikostorjunnasta kiinnostunut päällystö voi hakeutua tutkinnanjohtajakursseille. Tavoitteena on, että kurssin käyneet rajavartiomiehet saavat ammattitaidon, jolla Rajavartiolaitos voi itsenäisesti tutkia ja selvittää niitä rikoksia, joita sille laissa on säädetty tutkittavaksi.

Kohdattavat rikoslajit vaihtelevat paljon sen mukaan, missä rajavartiomiehet työskentelevät ja valvontaa suorittavat. Tutkittaviin rikoksiin kuuluvat monenlaiset rajat ylittävät rikollisuus, erityisesti laittomaan maahantuloon liittyvät rikokset, merelliseen ympäristöön kuuluvat rikokset sekä erilaiset luonnonvararikokset.

Kirjoittaja Janne Määttä, RMVK

Koiratoiminta

Koiratoiminnan vuosi

Raja- ja merivartiokoulun koiratoiminta starttaa vuoteen 2026 varsin tutulla suunnitelmalla. Vuodenvaihteen molemmin puolin on koiranohjaajan peruskurssin aloittaville ohjaajille hankittu hyvistä lähtökohdista olevat pennut, joiden pääroituina saksanpaimenkoira, belgian-

paimenkoira sekä myös muutama labradorinoutaja. Nuorilla koirakoilla on varsin mukava vuosi edessään niin koululla kuin annettujen kotitehtävienkin osalta omissa hallintoyksiköissään.

Vuoden 2025 helmikuussa aloittaneilla koirakoilla tämä vuosi huipentuu syksyllä suoritettavaan käyttöönottotestiin, jonka läpäistyään koirakko pääsee niin sanotusti oikeisiin töihin rajavartiolaitoksen eri toimipisteisiin. Vanhemmille koirakoille tarjottava lisäkoulutus koostuu tuote- tai voimankäytön lisäkoulutuksista.

Niin vanhat kuin uudetkin koirakot odottavat innolla uuteen monitoimihalliin pääsyä koirankoulutuksen merkeissä.

Kirjoittaja Petri Kurkinen, RMVK

Kielikoulutus

Hello! Tjena! Привет!

Raja- ja merivartiokoululla opetetaan englantia, venäjää ja toista kotimaista kieltä (ruotsia/suomea).

RMVK:n kieltenopetus on RVL:n tarpeista lähtevää erityisalan ammatillisen kielen ope-

tusta. Keskiössä on kommunikatiivinen kompetenssi ja työtilanteissa tarvittava kielitaito. Emme keskity yleiskieleen tai kielioppiin, vaan siihen, että rajavartiomiehillä on yhtenä olennaisena työkalunaan toiminnallinen kielitaito, jolla asiakaskohtaamistilanteet hoituvat ammattitaitoisesti ja linjakkaasti.

Opetuksessa korostuu yhteistoiminnallisuus ja suullisen kielitaidon vahvistaminen. Myös pelillisyyttä hyödynnetään kieliteknologian kehitystä seuraten. Tärkeässä osassa on yhteistyö operatiivisten aineiden kanssa. Kieliä integroidaan muiden aineiden opetukseen aina mahdollisuuksien mukaan, jolloin saadaan sidottua kieliaineksen omaksumista autenttisiin työtilanteisiin osana suurempia harjoituskokonaisuuksia.

Kielten täydennyskoulutustarjonnasta löytyy kursseja muun muassa merivartiouruotsista, esitelmäenglannista ja rajavartijan ammattinejästä. eNallen kautta löytyy lisäksi verkkokursseja itseopiskeluun. ■

Kirjoittaja Salla Lehtiö, RMVK

Taistelutaidosta digitaaliseen – koulutus muuttuu kun ajat muuttuvat

TEKSTI Petri Lehtinen

Rajavartijan peruskurssin toimeenpano ja johtaminen kuuluu Korkeakoulu- ja kurssiyksikön vastuulle. Kun ensimmäinen rajakurssi käynnistettiin vuonna 1933 oli koulun organisaatorakenne täysin toisenlainen. Ensimmäiset kolmekymmentä vuotta Rajakoulun "peruskurssin johtaja" toimi koulun johtajan apulaisena ja sijaisena. Tämä johtosuhte kuvasti silloisen Rajakoulun toiminnan keskeisintä tehtävää – rajavartioiden peruskoulutusta. Vaikka johtosuhteet ovatkin jo aikoja sitten muuttuneet, on virkamiesten peruskoulutus yhä Raja- ja merivartiokoulun toiminnan painopisteenä.

Tällä hetkellä on käynnissä rajavartiokurssien opetus suunnitelmien päivittäminen. Pohtiessamme, millaista osaamista 2030-luvun peruskoulutetulta rajavartijalta vaaditaan, on mielenkiintoista tarkastella myös menneisyyttä noin sadan vuoden takaa. Onttolassa vuonna 1933 aloittaneen rajakurssin koulutusta kuvasi silloinen rajavartiostojen esikunnan koulutustoimiston päällikkö L. J. Vihma seuraavin sanoin.

– Rajavartiokouluun otetaan vain asevelvollisuutensa suorittaneita, ja annettava

koulutus on ennen kaikkea käytännön sotilaskoulutusta, jonka ohessa osittain perehdytään rajavartiointitehtäviin. Tavoitteena on ratkaista kantamiehistön peruskoulutuskysymys tyydyttävällä tavalla.

1930-luvulla koulutusohjelma oli lähes yksinomaan taistelukoulutusta. Pitkillä marsseilla sekä maastoretkillä kasvatettiin tulevien rajamiesten sitkeyttä ja kovuutta. Varsinainen rajavartiointikoulutus oli hyvin vähäistä ja keskittyi lähinnä yleisiin asioihin ja oman laitoksen tuntemukseen. Tuolloin rajamiehet koulutettiin jäykiksi korpisotureiksi ja erämiehiksi, jotka eivät pelänneet rasiuksia eivätkä erämaata. Jatkosodan jälkeen, uusien lakien ja asetusten myötä, rajavartioiden tehtävien kirjo monipuolistui. Sodan jälkeen rajavartiokurssit kestivät lyhimmillään vain viisi viikkoa, ja ryhmänjohtajakoulutus ei ollut enää kurssin päämäärä. Uusien tehtävien opettelu vei jo yli puolet kurssiajasta. Vuonna 1957 uusitussa kurssiohjelmassa koulutuksen painopistettä siirrettiin entistä vahvemmin rajapalvelukseen, vaikka taistelukoulutus, sissikoulutus

ja erätaidot säilyivät yhä kiinteänä osana opetusta.

Tulevaisuudessa, uudistettavalla opetus suunnitelmalla pyritään luomaan peruskoulutetulle rajavartijalle tarvittavat tiedot, taidot ja toimintakyky, jotka vastaavat nykyisiin monipuolisiin ja alati kehittyviin tehtäviin. Perinteisten taitojen rinnalle digitaalinen osaaminen on noussut merkittävään rooliin teknologian kehittymisen myötä. Historia ei kuitenkaan unohdu ja sotilaallisen maanpuolustuksen taidot ovat yhä edelleen vahvasti osana rajavartijan peruskoulutusta. Rasiudesta ja erämaata ei ole syytä pelätä myöskään 2030-luvulla, sillä rajavartijan työ pysyy yhä fyysisesti ja henkisesti vaativana. Korkeakoulu- ja kurssiyksikkö on sitoutunut täyttämään nämä vaatimukset nyt ja tulevaisuudessa. ■

Komentajakapteeni Petri Lehtinen työskentelee korkeakoulu- ja kurssiyksikön päällikkönä Raja- ja merivartiokoulussa.

Vuoden mittainen peruskurssi rakentaa osaamispohjan lakituntemuksesta käytännön rajaturvallisuustehtäviin – ja sen läpäisseille on tarjolla varma työpaikka vakinaisena rajavartijana.

Uudistuva rajavartijan perus- kurssi vastaa toimintaympäristön vaatimukseen

TEKSTI Aleksis Yli-Jama

Suomalaista rajaturvallisuusosaamista arvostetaan paitsi Suomessa myös maailmalla. Luottamus rajavartioiden moraaliin ja ammattitaitoon on korkea. Rajavartijoiden ura alkaa peruskurssilla, joten kurssin sisällön on vastattava nykyajan vaatimukseen.

Rajavartijan koulutus antaa valmiudet kaikkiin tehtäviin.

matralla sijaitsevan Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on perus- ja jatkokoulutuksen järjestäminen ja Rajavartiolaitoksen täydennyskoulutus. Lisäksi Raja- ja merivartiokoulun alaisuudessa toimii erikoisrajajääkärikomppania. Seuraava rajavartijan peruskurssi alkaa 2027. Samalla peruskurssi uudistuu.

– Rajavartijan peruskurssin tehtävä on antaa opiskelijoille valmiuksia nuoremman rajavartijan tehtäviin normaali- ja poikkeusoloihin, kertoo everstiluutnantti **Jani Liikola** Raja- ja merivartiokoulun apulaisjohtaja.

Liikola painottaa, että peruskurssin myötä rajavartijan on hallittava erityisesti laissa määritellyt toimivaltuutta koskevat säännökset ja määräykset. Lisäksi kielitaitoa tuetaan, sillä erityisesti englannin kielen taito on tärkeä osa kansainvälisessä ympäristössä toimittaessa. Kielinä myös ruotsi ja venäjä ovat käytössä.

Peruskurssilla pyritään rakentamaan mahdollisimman monipuolinen osaamis pohja, jotta perusvalmiudet ovat hallussa monenlaisiin turvallisuustilanteisiin, mitä tulevaisuus tuo mukanaan.

Peruskoulutusta päivitetään

Tällä hetkellä rajavartijan peruskoulutuksessa ollaan murroskohdassa. Rajavartijan peruskurssia päivitetään siten, että se vastaa entistä paremmin muuttuvaan toimintaympäristöön ja sen asettamiin vaatimuksiin.

Peruskurssissa on vuoteen 2026 asti ollut kolme opintosuuntaa: raja- ja merivartio- sekä ilma-alushuolto-opintosuunnat. Jatkossa yhtenä tavoitteena on, että peruskurssin sisältö on aiempaa yhtenäisempi sisältäen vain yhden opintosuunnan, joka antaa laajan pätevyyden toimia rajavartijan toimivaltuudessa kaikissa tilanteissa. Täydennyskoulutuksella vastataan erityistarpeisiin peruskurssin jälkeen.

– Kaikille opetetaan samat periaatteet, koska meidän tehtäväkentämme on entisestään laajentunut ja työ on muuttunut liikkuvammaksi, Liikola kertoo.

Peruskurssilla painotetaan jatkossakin rajavartijan toimivallan kokonaisvaltaista osaamista ja rajaturvallisuustehtävissä toimimisen laaja-alaista hallitsemista.

– Tämä luo kaiken pohjan muulle osaamiselle, Liikola muistuttaa.

Peruskurssi antaa pohjan myös poikkeusolojen tehtäviin, mutta toisaalta päivittäinen työ on monelta osin asiakaspalvelutyötä ja ihmisten parissa työskentelyä. Hyvät vuorovaikutustaidot ovat siis tärkeä osa rajavartijan ammattitaitoa. Tätä tuetaan vuorovaikutusvalmennuksen ja siihen liittyvän palautteen keinoin sekä käytännön harjoitteiden kautta.

– Luottamus pitää ansaita päivittäisessä työssä ihmisten kanssa, ja siinä me olemme onnistuneet, Liikola kertoo ammattikuntansa arvostuksesta.

Yhteistyö, luottamus ja ammattitaito

Peruskurssilla perehdytään ja sitoutetaan Rajavartiolaitoksen perusarvoihin: yhteistyö, luottamus ja ammattitaito.

– Peruskurssi toimii myös mittarina siihen, miten sanoitamme kulttuuriamme ja arvojamme. Haluamme, että työntekijämme identifioituvat arvoihimme positiivisella nykypäivän otteella, Liikola linjaa.

Liikola on urallaan ollut johtotehtävissä työyksiköissä ja on huomannut, että asenne työtä kohtaan ja työyhteisön henki ovat korkealla

tasolla. Niin sanottu rajahenki näkyy hyvänä vuorovaikutuksena, korkeatasoisena työnä ja me-henkenä. Näin työnteko on sujuvaa. Perusta työlle rakennetaan juuri peruskurssilla.

– Me haluamme oppimishaluisia eri taustoista tulevia miehiä ja naisia, joilla on hyvät vuorovaikutustaidot, Liikola kertoo.

– Kukaan ei oleta, että täysi ammattitaito saavutetaan peruskurssilla, vaan se on ensimmäinen askel, jonka jälkeen tulee työssäoppi-

Peruskurssin läpäisseille tarjolla varma työpaikka

Uudessa muodossaan peruskurssi järjestetään ensimmäistä kertaa 2027. Koulutuksen kesto on myös jatkossa noin vuoden. Rajavartioita koulutetaan tarpeen vaativa määrä, joten jatkossakin koulutuksen läpäisseille on varma

työpaikka ja vakinainen rajavartijan virka. Keskimääräinen koulutettavien määrä yhdellä peruskurssilla on 60 oppilasta.

– Se, että olet luotettava ja yhteistyökykyinen, korostuu erityisesti peruskurssilla, Liikola painottaa.

Noin vuoden mittainen peruskurssi varsin tehokas opiskelupaketti. Raja- ja merivartiokoulussa puhutaan ilmiöpohjaisesta oppimisesta. Liikola kertoo, että oppiminen on kerroksittain muodostuva kokonaisuus, jossa kokonaisuosaaminen rakennetaan aina edellisen kerroksen päälle, ei irrallisina elementteinä.

– Meillä on erilaisia nousujohteisia harjoituksia ja moduuleita. Me käytämme erilaisia opetusmenetelmiä, koska tilanteet ja tehtävät ovat erilaisia. Se vaatii ammattitaitoisen opetushenkilöstön, hän kertoo.

Alussa peruskurssilla opetellaan rajavartijan työn lakipohjaa ja rajaturvallisuuden teoriaa. Tämän päälle harjoitellaan rajaturvallisuuden erilaisia tehtäviä, kuten rajatarkastuksia, rajojen valvontaa, peruspartion näkökulmaa ja taktisia periaatteita. Luonnollisesti käytännöntaitoja harjoitellaan runsaasti.

Peruskurssin uudistuksen myötä muutoksia on tulossa myös pääsykokeen ja kurssin aloituksen ajankohtiin. Pääsykokeet järjestetään seuraavaksi keväällä 2027, ja niissä testataan psyykkistä, fyysistä ja psykososiaalista toimintakykyä. Tarkemmat tiedot pääsykokeiden sisällöstä julkaistaan loppuvuodesta 2026. Seuraava peruskurssi alkaa elokuussa 2027. ■

Rajavartijan peruskurssin opinnoissa yksikään viikko ei ole samanlainen!

Upseeritkin perehtyvät asiakirjojen aitouteen.

Upseerikoulutus nyt

Upseerikoulutus elää ajassa ja vastaa muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin. Maanpuolustuskorkeakoulun vararehtori eversti Pasi Hirvonen sekä komentajakapteeni Petri Lehtinen Raja- ja merivartiokoulusta kuvaavat, millaista upseerikoulutus nykyään on.

TEKSTI Nanni Luukko

Nykyinen upseerikoulutus perustuu akateemisen ja ammatillisen osaamisen yhdistelmään. Koulutus muodostuu sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoista sekä niitä täydentävästä täydennyskoulutuksesta.

Keskeinen muutos tehtiin 2000-luvun alussa, kun upseerin koulutuksesta rakennettiin kolmiportainen tutkintojärjestelmä. Hirvosen mukaan uudistus oli ratkaiseva, sillä sen myötä sotatieteellinen koulutus asettui osaksi korkeakoulukenttää. Nykyinen järjestelmä mahdollistaa sen, että upseerilta edellytetään sekä vahvaa teoreettista osaamista että käytännön johtamistaitoja.

Viimeisin uudistus astui voimaan 2025

Upseerikoulutusta uudistettiin viimeksi vuonna 2025, jolloin käyttöön otettiin uudet opetussuunnitelmat. Uudistus koski sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoja sekä esipäätösi- ja yleisesikuntaupseerikursseja. Erillinen yleisesikuntaupseerin tutkinto

poistui. Nykyisin yleisesikuntaupseerikurssi on osa upseerin virkauraan kuuluvaa täydennyskoulutusta. Kurssille valitaan erillisellä valintakokeella ja YE-kurssin suorittaminen on yhä edellytys vaativimpiin tehtäviin.

Uudistuksessa tehostettiin koulutuspolkua. Maisterivaihetta lyhennettiin ja päällekkäisyyksiä karsittiin, mikä nopeuttaa paluuta operatiivisiin tehtäviin. Uudistuksen taustalla oli tarve päivittää koulutuksen sisältö vastamaan muuttunutta toimintaympäristöä.

Muuttunut toimintaympäristö

Suomen Nato-jäsenyys on ollut yksi merkittävimmistä viimeaikaisista muutostekijöistä. Upseerien työtehtävät ovat entistä kansainvälisempiä, ja tämä näkyy suoraan koulutuksessa.

– Opetussuunnitelmat uudistettiin Natonäkökulmasta sillä tiedolla, joka oli käytettävissä. Seuraamme jatkuvasti kokemuksia ja teemme tarvittaessa nopeitakin muutoksia, **Pasi Hirvonen** kertoo.

Kansainvälisyys näkyy erityisesti opetuksen kielessä ja sisällöissä. Englannin käyttö

on lisääntynyt, ja osa opetuksesta toteutetaan osin tai kokonaan englanniksi. Myös kansainväliset harjoitukset ja opiskelijavaihdot ovat lisääntyneet.

Petri Lehtinen korostaa yhteisoperaatioajattelun, eli niin sanotun joint-ajattelun, merkitystä. Nykyisin eri puolustushaarat toimivat entistä tiiviimmin yhdessä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Koulutuksen painopisteet

Vaikka opintosuunnat ovat säilyneet pääosin samoina, niiden sisältö ja painotukset ovat muuttuneet. Teknologian merkitys on kasvanut merkittävästi. Tekoäly, sensorit ja datan hyödyntäminen ovat yhä keskeisempi osa upseerin osaamista.

– Teknologia on ennen kaikkea työkalu. Upseerin on ymmärrettävä, mitä se mahdollistaa ja miten sitä hyödynnetään, Lehtinen kuvaa.

Upseerin rooli korostuu tiedon tulkitsijana ja päätöksentekijänä. Pelkkä tekninen osaaminen ei riitä, vaan keskeistä on kyky muodostaa kokonaiskuva ja tehdä päätöksiä sen pohjalta.

Rajavartiolaitos mukana koulutuksessa tiiviimmin

Rajavartiolaitoksen upseerit koulutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa osana eri koulutusohjelmia, mutta omilla opintosuunnillaan. Vuosittain Rajavartiolaitoksen palvelukseen valmistuu noin 25 sotatieteiden kandidaattia.

Rajavartiolaitoksen toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi viimeisen 10 vuoden aikana. Nämä muutokset ovat vaikuttaneet Rajavartiolaitoksen upseereille annettavaan koulutukseen. Tavoitteena on huomioida nykyisen toimintaympäristön ja osaamistarpeen asettamat vaatimukset jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa koulutusta.

Raja- ja merivartiokoulu toimii nykyisin tiiviissä yhteistyössä MPKK:n kanssa, ja Rajan henkilöstö osallistuu myös opetukseen. Esimerkiksi logistiikan opintosuunnalta valmistuivat ensimmäiset Rajavartiolaitoksen sijoittuneet upseerit vuonna 2020, kun taas johtamisjärjestelmäosaamista on kehitetty pidempään tarpeen mukaan.

Koulutuspolku on aiempaa tehokkaampi

Koulutuksen sisältöä on viime vuosina laajennettu, mikä on edellyttänyt priorisointia.

Kaikkea ei voida opettaa peruskoulutuksen aikana, vaan osa osaamisesta hankitaan myöhemmin täydennyskoulutuksena työuran aikana. Samalla koulutusta on tiivistetty ja tehostettu. Tämä mahdollistaa nopeamman siirtymisen tehtäviin ilman, että osaamisen tasosta tingitään.

Nykyaikaisen upseerin vahvuudet

Nykyaikaisen upseerin vahvuudet rakentuvat laaja-alaisesta osaamisesta ja kyvystä toimia muuttuvassa ympäristössä.

Lehtinen korostaa yleissivistyksen, kokonaisturvallisuuden ymmärryksen ja kansainvälisten valmiuksien merkitystä. Upseerin tulee hahmottaa oma roolinsa osana laajempaa kokonaisuutta.

Hirvonen nostaa esiin myös luovan ajattelun.

– Upseerin vahvuus on kyky ajatella tilanteissa, joissa valmiit mallit eivät riitä, hän kuvaa.

Mukautumiskyky ja kyky yhdistää tietoa eri lähteistä ovat keskeisiä taitoja nykyisessä toimintaympäristössä.

Upseerikoulutus kehittyy jatkuvasti

Upseerikoulutus on jatkuvasti kehittyvä järjestelmä. Muuttuva toimintaympäristö, teknologian kehitys ja kansainvälinen yhteistyö asettavat koulutukselle uusia vaatimuksia, joihin koulutusta päivitetään jatkuvasti.

Upseerin työ koetaan merkitykselliseksi, ja kiinnostus koulutusta kohtaan on säilynyt hyvänä. Tavoitteena on varmistaa, että valmistuvat upseerit ovat valmiita toimimaan vaativissa tehtävissä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. ■

Merivartijan osaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä

TEKSTI Aapo Pihlajamäki

Jos 1990-luvulla olisi kysytty, mitä merivartijan työ sisältää ja mitä osaamista työ vaatii, olisi vastaus todennäköisesti rajautunut määrittelemään työn meripelastuksen, vesiliikenteen ja kalastuksenvalvonnan ympärille. Kariikoidusti rekrytointi saattoi tapahtua torilla ja osaamiseksi riitti, kun oli hyvä tyyppi ja osasi ajaa venettä. Työssä kollegat opettivat loput. Elettiin yksinkertaisempaa aikaa.

Merivartiostojen toiminta- ja turvallisuusympäristön kenttä on laajentunut merkittävästi menneen 30 vuoden aikana ja kattaa tänä päivänä alleen laajan kirjon lakisääteisiä tehtäviä. Nykyisen tehtäväkentän hoitaminen edellyttää henkilöstöltä osaamista, jota rakennetaan kerroksittain. Työssä vaadittavan koulutusten sijaan Rajavartiolaitoksessa on alettu puhumaan kokonaisvaltaisemmin osaamisesta ja sen johtamisesta. Merellisissä tehtävissä työskentelevän merivartijan osaaminen muodostuu perusosaamisesta, joka tarkoittaa rajavartijan peruskurssin lisäksi merellä liikkumisen taidon, merellisiin tehtäviin liittyvästä osaamisesta sekä erityisosaamisista. Näiden muodostamaa kokonaisuutta pyritään merivartiostossa ylläpitämään osaamisen johtamisella, mitä tässä artikkelissa tarkastellaan.

Merivartijan peruskoulutus luo ammatillisen perustan

Merivartijan ura alkaa tänä päivänä kaikkien rajavartijoiden tavoin rajavartijan peruskurssilta, jossa rajavartijoiden ja merivartijoiden osaamisen perusta luodaan. Keskeisin toimija ja koulutuksen antajana on Raja- ja merivartiokoulu. Peruskurssilla annetaan virkamiehille Rajavartiolaitoksen ydintehtävien hoitamiseen vaadittava osaaminen ja rajavartiomiehen toimivaltuus. Peruskurssin

koulutuksessa yhdistyvät teorian ja käytännön opetukset ja harjoitukset, kun opiskelijoita perehdytetään rajavalvonnan perusteisiin, lainsäädäntöön, viranomaisyhteistyöhön sekä voimankäyttö- ja turvallisuustaitoihin sekä sotilaallisen maanpuolustuksen taitoihin. Opinnoissa keskitytään myös toimintakyvyn ylläpitämiseen, työelämätaitoihin ja kaiken tämän keskellä kasvetaan hiljalleen osaksi Rajavartiolaitoksen kulttuuria. Rajavartijan peruskurssin sisällön on vastattava tämän hetken ja lähivuosien turvallisuusympäristön sekä Rajavartiolaitoksen ydintehtävien muodostamaan ydinosamisen tarpeisiin. Viime vuosina Rajavartiolaitoksen turvallisuusympäristö on muuttunut ja peruskurssin päivitystyötä ollaan tekemässä vuoden 2026 aikana.

Merivartioston toimintaympäristö eroaa monin tavoin maalla tapahtuvasta rajavartiosta ja keskeisimmän eron tekee luonnollisesti sana ”meri”, jota varten tarvitaan osaamista. Länsi-Suomen merivartioston tehtävistä yli 90 % vaatii merellisen taustakoulutuksen. Siinä missä 1990-luvulla merenkulkua oli opittu saaristolaisina eläen tai se opetettiin työssä, vastataan siihen tänä päivänä kaikille yhtenäisellä merivartiokurssilla. Ajoittain eri aikakausilla merivartiostojen merellisiin tehtäviin valmistuvien opiskelijoiden kohdalla

merivartiokurssi on ollut osa heidän rajavartijan peruskurssiaan. Nyt osana peruskurssin päivitystyötä tarkastellaankin, kuuluuko merivartiokurssin olla jatkossa osana rajavartijan peruskurssia vai onko se irrallinen kokonaisuus. Merivartiostossa vaadittavan osaamisen näkökulmasta on edelleen selvää, että merivartiostojen merellisten yksiköiden tehtävissä vaadittava merivartiokurssi on osa merivartijan peruskoulutusta.

Merivartioston erityispiirteet näkyvät tehtäviin vaadittavassa osaamisessa

Merivartiokurssi on vaatimus merellisissä tehtävissä työskenteleville merivartijoille. Nykyisellä muodollaan kurssi kestää noin neljä kuukautta. Kurssilla painottuu turvallisuudessa merellä toimimisessa vaadittavan osaamisen hankkiminen.

Merivartiokurssi on vaatimus merellisissä tehtävissä työskenteleville merivartijoille.

Merivartiokurssi alkaa merenkulun teoriolla, mutta siirtyy muutaman viikon jälkeen käytännön ympäristöön pelastautumis-, palontorjunta- ja radiokurssien pariin. Kun turvallisuuteen liittyvät kokonaisuudet on suoritettu, kurssilaiset aloittavat käytännön navigointiharjoitukset. Käytännön ajoviikoilla koulutuksessa keskeisimpänä teemana on alusten käsittely, ohjaamotyöskentely ja navigointi eri olosuhteissa. Kurssilla päästään harjoittelemaan monipuolisesti Rajavartiolaitoksen venekalustolla ja useampi venetyyppi tulee kurssilaisille tutuksi. Kurssilla sivutaan myös merivartiostoinnin operatiivista toimintaa, mutta käytännössä kurssin laajuus ei riitä operatiivisessa kenttätoiminnassa vaadittavan osaamisen syventämiseen.

Merivartiokurssilta saadaan ”ajokortti” operatiivisille tehtäväpaikoille siirtymiseen, joista jokainen tehtävä vaatii oman osaamisensa. Rajavartiijan peruskoulutus taustalla antaa pohjaa tehtävien hoitamiseen, mutta osaamista on syvennettävä ja siihen on luotava uusia haaroja, jotta henkilöstön suorituskyky vastaisi tehtäviin.

Työviikollaan merivartija voi maanantaina löytää itsensä ensihoitajan tukena sairaankuljetuksessa, jolloin peruskurssilla opitut ensiaputaidot tulevat tarpeeseen. Tiistaina saattaa olla vuorossa öljyntorjuntaharjoitus, joka vaatii tähän kuuluvan kaluston käytön osaamista ja perehtymistä. Keskiviikkonaamuna saataan unohtaa merellinen aspekti hetkeksi ja suorittaa maa-alueella ulkomaalaisvalvontaa ja siirtyä iltapäivällä lomalennon rajatarkastuksiin. Nämä tehtävät vaativat maassaolon edellytyksiin liittyvän lakioopin hallintaa sekä teknistä osaamista rajatarkastusvälineiden käyttöön, sillä uuden automaattisen rajatarkastusjärjestelmän käyttöönotto heijastelee myös merivartiostoon.

Torstaina yksikössä järjestetään voimankäytön koulutus, jolla ylläpidetään voimankäyttövälineiden osaamista ja harjoitellaan sotilaallisen maanpuolustuksen näkökulman taitoja. Perjantaina on vuorossa kansainvälisiin tehtäviin lähtevän virkamiehen ulkomaantehdävää varten järjestetty koulutus ja iltapäivällä harjoitellaan UAS-laitteiden käyttöä. Viikonloppuna yksikön työaika on suunnattu pidempään valvontapartioon, jonka aikana partio valvoo vesiliikennettä ja kalastusta sekä selvittää epäiltyjä ruorijuopumuksia. Kiireellinen meripelastustehtävä tai poliisin pyynnöstä suoritettu yleisen järjestyksen turvaamistehtävä

Pelastajan työturvallisuutta tukevat oikeat varusteet ja oikean tekniikan osaaminen.

saattaa kuitenkin muuttaa viikonlopun suunnitelmia ja vaatii luonnollisesti taas erilaisen osaamista työntekijältä.

Merivartiostoissa tarvitaan erityisosaamista, jotka vaativat omat koulutuksensa ja osaamisen ylläpidon. Näistä laajimpana on merivartiostojen konealojen teknisen henkilöstön osaaminen, millä ammattitaidolla ylläpidetään tehtäviin vaadittavan aluskalustomme toimintakuntoa vuoden ympäri. Osa konealan tehtävistä edellyttää AMK-tasoisista osaamista ja osaan riittää ammattikoulutasoinen tekninen koulutus. Toisena erikoishaarana on merivartiostojen vedenalaistoiminnan osaaminen, joka kattaa niin sukelluksen kuin vedenalaistoiminnan laitteiden ja järjestelmien osaamisen ja ylläpidon sekä esimerkiksi veden alla tapahtuvan rikostorjunnan osaamisen. Kolmantena on Suomenlahden merivartioston valmiusjoukkuetoiminnan vaatima osaaminen, millä vastataan Rajavartiolaitoksen rajaturvallisuuden haastavimpiin tehtäviin ja neljäntenä molempien merivartiostojen koiratoimintaan liittyvä osaaminen.

Osaamisen johtamisen haasteet

Merivartioiden tulee olla moniosaajia. Siinä missä työntekijälle työn mielekkyytenä voidaan pitää sen monipuolisuutta, haastaa se osaamisen johtamisen järjestelmää. Käytännössä jokainen työntekijä ei voi osata jokaisen haaran osa-alueita syvällisesti ja henkilöstö erikoistuu väistämättä uran myötä eri osaamisalueille. Samalla perusvalmiuksien ylläpitäminen koko organisaatiossa on tärkeää.

Monipuolisia eri aloittain haarautuvia osaamisvaatimuksia on helpompi hallita, kun niille on luotuna raamit. Näitä suorituskyky- ja osaamisvaatimusten raameja ylläpidetään Rajavartiolaitoksessa yleisellä tasolla pysyväsasiakirjoin. Samalla kun raamitettuja osaamistarpeita ylläpidetään, tulisi viranomaisen säilyttää toimintaympäristöön mukautuva ja reagoiva ketteryytensä sekä joustavuutensa. Turvallisuusympäristömme muuttuu jatkuvasti ja uusia osaamisvaatimuksia voi muodostua nopeastikin.

Osaaminen ei synny itsestään. Olemassa olevan osaamisen ylläpito ja uuden luonti vaatii riittävästi resursseja. Resurssit muodostuvat arjessa ajasta ja rahasta, joiden tulisi kulkea rinnan kehittyvien osaamisvaatimusten kanssa. Jatkuvien muutosten alla tulisi myös kriittisesti tarkastella, mikä osaaminen on tärkeää vielä tänään ja huomenna ja mistä meidän tulisi osata luopua. Osaaminen ei edelleenkään synny ainoastaan koulunpenkillä opiskellen, vaan osaamista olisi kyettävä ylläpitämään arjessa itse työssä monipuolisoin keinoin. Merivartioston osaamisen johtaminen on tasapainoilua monipuolisten vaatimusten ja resurssien välillä. Tavoitteena on, että merivartiostot kykenevät vastaamaan tämän päivän ja huomisen turvallisuushaasteisiin osaamalla ja toimintakykyisellä henkilöstöllä. ■

Lutnantti Aapo Pihlajamäki työskentelee koulutusupseerina Länsi-Suomen merivartiostossa.

”

Kun henkilö kykenee hoitamaan omia normaaleja työtehtäviä ilman suurempia haasteita, on päästy haluttuun lopputulokseen.

Sallassa poroelinkeino huomioidaan rajavartijoiden työnteossa; rajavartioasema tekee yhteistyötä muun muassa poroisäntien kanssa. Kuvassa partio kulkee poroaidan viertä.

Hyvä perehdytys huomioi työpisteen tarpeet

TEKSTI Aleksis Yli-Jama

Rajavartijan peruskurssin jälkeen alkaa työssäoppiminen. Onnistunut perehdytys on oleellista, jotta kunkin rajavartioaseman vaatimukset tulevat uudelle työntekijälle tutuksi ja työskentely alkaa sujua. Sallan rajavartioasemalla on saatu erinomaisia tuloksia uusien rajavartijoiden perehdyttämisessä tehtäviin.

Rajavartijoiden työtehtävät painottuvat työyksikön mukaan. Perehtyminen ja työssäoppiminen jatkuu läpi koko työuran.

Sallan rajavartioaseman tehtävät ovat monipuolisia. Asema vastaa rajaturvallisuudesta ja kriisivalmiuden ylläpidosta sekä muista lakisäätteisistä valvontatehtävistä. Rajavartioasema valvoo ja turvaa alueellista koskemattomuutta sekä tukee Rovaniemen ja Kittilän lentoasemien rajantarkastuksia Sallan kansainvälisen rajaylityspaikan ollessa kiinni. Lisäksi alueella tehdään muun muassa ulkomaalaisvalvontaa, metsästyksen- ja kalastuksenvalvontaa ja osallistutaan PTR-toimintaan.

– Se, että työskentelemme täällä Lapin alueella, tuo tietysti oman mausteensa työntekoon vuodenaikojen, sään ja maaston osalta. Meillä on pitkä matka kaikkialle, luonnehtii luutnantti Ville Tervonen Sallan rajavartioaseman varapäällikkö.

Monipuolisen tehtäväkirjon ja vaativan toimintaympäristön vuoksi Sallassa perehdytykseen on kiinnitetty erityistä huomiota.

– Sillä on suuri merkitys, miten perehdytys onnistuu. Mitä nopeammin uusi työntekijä oppii riittävät taidot, sitä nopeammin he ovat hyödynnettävissä laajan tehtäväkentän vaatimissa töissä, Tervonen kertoo.

Perehdytyksen ohjelmaa päivitetään tarvittaessa

Rajavartiolaikoksessa on perehdyttämiseen liittyvä pysyväisasiakirja sekä perehdyttämissuunnitelman pohja, joka ohjaa perehdytyksen sisältöä. Tämä tarjoaa rungon, jonka pohjalta perehdyttäminen toteutetaan. Perehdyttämissuunnitelmaa täydennetään työyksikkökohtaisesti sen mukaan, mitä nähdään tärkeäksi.

– Meillä Lapissa hyvänä esimerkkinä on poroelinkeinoon huomioiminen työnteossa, Tervonen täsmentää. – Yhteistyötä tehdään poroisäntien kanssa. Näitä asioita käydään läpi erityisesti uusien rajavartijoiden kanssa.

Rajavartioaseman sijainnilla on luonnollisesti suuri merkitys. Olosuhteet ja työtehtävät vaihtelevat riippuen, työskennelläänkö Lapin erämaassa vai Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Tervonen kertoo, että rajavartijakoulutus tarjoaa varsin hyvät edellytykset työhön. Laadukkaan koulutuksen saanut uusi rajavartija oppii rajavartioasemansa tavoitteet ja arvot onnistuneen perehdytyksen myötä.

– Perehdytys auttaa sopeutumaan työyhteisöön. Myös työturvallisuutta ja toimintatapoja

käydään läpi. Perehdytys onkin tärkeä käynnistää heti, kun uusi rajavartija tulee meille töihin, hän sanoo.

Sisäistettäviä asioita on entistä enemmän

Tervonen näkee, että perehdytys sisältää nykyään aiempaa enemmän käsiteltäviä asioita, mikä on seurausta tehtäväkentän laajenemisesta. Mahdolliset olosuhteiden muutokset esimerkiksi rajaturvallisuudessa huomioidaan ja tuodaan mukaan perehdytykseen, jotta jokainen uusi rajavartija saa mahdollisimman ajantasaiset tiedot.

Perehdyttämisen kulkua seurataan entistä tarkemmin. Jokaisen rajavartijan perehdyttämissuunnitelma dokumentoidaan yksilöllisesti.

Perehdyttämisen järjestystä on Sallan rajavartioasemalla punnittu erityisen tarkkaan. Perehdytys on vastuutettu nimetyille henkilöille. Uudelle työntekijälle pidetään tulopuhuttelu ja laaditaan perehdyttämissuunnitelma. Tätä seuraa varsinaisen perehdyttämistoiminta eri aiheista. Lopuksi, viimeistään viiden kuu-

kauden kuluttua työn alkamisesta, järjestetään palautekeskustelu ja arviointi. Näin varmistetaan siitä, että kaikki tarpeelliset asiat on käyty riittävän kattavasti läpi.

– Kun henkilö kykenee hoitamaan omia normaaleja työtehtäviä ilman suurempia haasteita, on päästy haluttuun lopputulokseen, Tervonen toteaa. – Perehtyminen ja työssäoppiminen tietysti jatkuu läpi työuran. Kokeilemillekin rajavartijoille pidetään perehdyttämisen tarvittavilta osin aina työpisteen tai -tehtävän vaihtuessa.

Koko työyhteisö hyötyy

Tervonen näkee perehdytyksen myönteiseksi ja tärkeäksi asiaksi koko työyhteisön kannalta. Työnantajan näkökulmasta parempi työteho saavutetaan nopeammin, kun perehdytys on onnistunut. Perehdytyksellä on vaikutusta myös työ- ja palvelusturvallisuuteen.

Työyksikköön saapuvat uudet työntekijät suhtautuvat Tervosen mukaan perehdytykseen todella myönteisesti ja ovat innokkaita oppimaan uutta.

Sallan rajavartioasemalla uudet rajavartijat ovat antaneet saamastaan perehdytyk-

sestä hyvää palautetta. Tervonen uskoo, että vahvuuksia ovat olleet järjestelmällisyys, suunnitelmallisuus ja riittävä ajankäyttö sekä asioiden käsittelyssä että seurannassa. Hänen näkemyksensä on, että Sallassa asiat on tehty pitkälti samoin menetelmin kuin muillakin rajavartioasemilla.

– Olemme laatineet viikko-ohjelmat perehdyttämisen ensimmäisille viikoille. Sen pohjalta prosessia on ollut helppo lähteä rakentamaan, Tervonen kertoo. – Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. ■

Lapissa on vaativa toimintaympäristö niin vaihtelevan maaston kuin säiden puolesta. Talvella partiassa kuljetaan moottorikelkoilla, ja rajavartijoille järjestetään kelkkailuun ajokoulutusta.

Rajavartiolaitoksen eri työtehtävissä tarvitaan ensisijaisesti aerobista kestävyttä, kestovoimaa ja maksimivoimaa.

Toimintakykyisenä kaikissa oloissa

TEKSTI Petri Nevalainen

Normaali- sekä poikkeusolojen tehtävät asettavat erityisvaatimuksia rajavartiomiehen toimintakyvylle. Lain mukaan Rajavartiolaitoksen sotilasvirkaan nimitettävältä vaaditaan, että hän on terveydeltään ja ruumiilliselta kunnoltaan virkaan sopiva. Saman lain mukaan sotilasvirassa palvelevan virkamiehen ja rajavartiomiehen tulee ylläpitää työtehtäviensä edellyttämää kuntoa ja ammattitaitoa.

Rajavartiolaitoksessa toteutettiin vuosien 2024–2025 aikana fyysisen toimintakyvyn kehittämishanke, jonka perusteella on kehitetty Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus -pysyväis-

asiakirjan sisältöä. Tavoitteena on testata, tukea, jakaa tietoa sekä tarjota mahdollisuudet kunnan ja fyysisen toimintakyvyn ylläpitoon jokaiselle työntekijälle.

Fyysisen toimintakyvyn testaus tukemassa työkykyä

Tehtäväkohtaisella fyysisen toimintakyvyn testauksella tarkoitetaan kuntotestaamista, jossa testaamisen vaatimustasot vaihtelevat henkilön suorittamien työtehtävien mukaisesti. Tehtäväkohtaisen testauksen päämääränä on henkilöstön todellisen toimintakyvyn todentaminen huolimatta esimerkiksi testattavan iästä

tai sukupuolesta. Tehtäväkohtaisella testaamisella pyritään varmistamaan se, että fyysinen toimintakyky on sillä tasolla, että työtehtävät tulevat suoritetuiksi kaikissa tilanteissa tehokkaasti ja työturvallisesti ilman, että loukkaantumisriski kasvaa.

Fyysisen toimintakyvyn kehittämishankkeessa hankeryhmä pyrki selvittämään, mitä oikeastaan tarkoittaa lain kirjaus *”sotilasvirassa palvelevan virkamiehen ja rajavartiomiehen tulee ylläpitää työtehtävien edellyttämää ammattitaitoa ja kuntoa”*.

Lakiteksti on tuolta osin pysynyt muuttumattomana jo kauan aikaa, mutta Rajavartio-

laitoksen tehtävät, niiden tehtäväsisältö ja käytettävissä olevat työvälineet eivät. Esimerkiksi maarajavartiostossa rajavartijan tehtävää tekevän virkamiehen työ on ollut fyysiseltä vaativuudeltaan erilaista vuonna 2006 kuin se on nyt vuonna 2026. Nykyään ajoneuvoja on enemmän, ja ne ovat kasvaneet kokoa, ja sama on käynyt myös mukana kuljetettavalle varustukselle ja aseistukselle.

Vartioasemien lakkauttamisen myötä yksittäisen työpisteen valvottava alue on suurentunut, mutta toisaalta taas työvälineet mahdollistavat päivittäin myös muun kuin lihasvoimalla liikkumisen niin kesä- kuin talviaikanakin. Oli

siis tarpeen selvittää, millaisia fyysisiä työtehtäviä eri Rajavartiolaitoksen tehtävissä nykyään kohdataan, kuinka pitkäkestoisia ne ovat ja mikä on niiden keskimääräinen intensiteetti.

Kyselyn vastauksista havaittiin, että Rajavartiolaitoksen eri työtehtävissä tarvitaan ensisijaisesti **aerobista kestävyyttä, kestovoimaa ja maksimivoimaa**. Työtehtävien fyysinen kuormittavuus vaihtelee paljon esimerkiksi maantieteellisistä ja ”puolustushaarallisista” eroista johtuen. Joitain poikkeuksia lukuun ottamatta, keskimäärin Rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelevan työ ei sisällä intensiteetiltään fyysisesti äärimmäisen raskaita yksittäisiä suo-

rituksia vaan enemmänkin matalamman intensiteetin toistuvia suorituksia. Tämä puoltaa edelleen nykyisen kaltaista fyysisen kunnan testausta, jossa testataan aerobista kestävyyttä ja kestovoimaa.

Välineistön lisääntymisen myötä työn havaittiin kuitenkin sisältävän nykyisellään myös yksittäisiä kuormitushuippuja, jotka liittyvät esimerkiksi painavan taakan nostamiseen tai kannattelemiseen ja vaativat maksimivoimaa. Havainto on yhtenevä myös muualla sotilailla tehtyjen tutkimusten kanssa, jossa kannettavan ja käsiteltävän taakan määrä on jatkuvasti kasvanut viimeisten vuosikymmenten aikana.

Ketteryys, vauhti ja voima näkyvät radalla.

Testiliikkeiden valinnassa pyrittiin huomioidaan myös eri-ikäisten ja sukupuolten väliset erot fyysisessä toimintakyvyssä.

Kestävyys- ja voimaominaisuuksien testaamisen lisäksi kuntotestauksen oheen haluttiin tuoda **liikkuvuuden ja tasapainon** testaaminen. Näiden säännöllisellä testauksella pyritään ennaltaehkäisemään tuki- ja liikuntaelinvammojen syntymistä, jotka ovat Rajavartiolaiteksessa yleisimpiä sairauspoissaoloja aiheuttavia diagnosoisiryhmiä. Toisin kuin kestävyys- ja voimatestet, liikkuvuus- ja tasapainotestet ei arvioida, vaan niitä verrataan muihin samanikäisiin rajavartiomihiin ja kartoitetaan mahdollisia riskikohteita.

Lisää vain liike

Pysyväisasiakirjassa RVL PAK B.22 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus asiakirjaan on kirjattu, että ”*henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen ja henkilöstön käytettävyyttä sekä normaali- että poikkeusolojen tehtävissä ovat työnantajan ja työntekijän yhteinen asia. Fyysisellä kunnolla ja liikunta-aktiivisuudella on positiivinen yhteys terveyteen, työkykyyn ja työn tuottavuuteen.*”

Liikunta ja sen tukeminen on ollut merkittävä osa Rajavartiolaiteksen työnantajakuva vuosien ajan, mutta myös siitä on jouduttu säästämään muiden talouden säästökohteiden ohella. Liikunnan tukimuodot ja seuranta eivät

Fyysisellä kunnolla ja liikunta-aktiivisuudella on positiivinen yhteys terveyteen, työkykyyn ja työn tuottavuuteen.

ole pysyneet mukana siinä muutoksessa, joka on tapahtunut arkiliikunnan ja työelämässä kohdattavan liikkeen vähentymisen seurauksena – henkilöstön fyysisessä kunnossa on yhä suurempaa polarisaatiota. Samanlaista kehityskulkua havaitaan nykyisellään koulumaailmassa ja varusmiespalvelusta käyvien nuorten miesten ja naisten keskuudessa.

Jotta tähän haasteeseen kyettäisiin vastaamaan, osana uudistusta on tarkasteltu työnantajan tarjoamaa tukea fyysisen toimintakyvyn kehittämiseksi. Työnantajan tukemien liikunnan tukimuotojen osalta Rajavartiolaiteksessa on jatkossa käytössä niin sanottu viikkoliikunta. Kyseinen malli on nykyisellään käytössä myös poliisilla sekä Puolustusvoimilla. Liikunnan määrän lisäksi uutta viikkoliikunnan toteuttamisessa ovat sen käyttöperiaatteet, joilla sen käyttö on koitettu saada mahdollisimman helposti arjessa toteutettavaksi.

Viikkoliikunta mahdollistaa ensisijaisesti viikoittaisten liikuntahetkien toteuttamisen. Kesto on henkilön itsensä päätettävissä, kun-

han viikon sisällä liikuntahetkiin käytetty työaika pysyy 90 minuutissa. Kyseisellä määrällä voidaan helposti täyttää viikoittainen liikuntasuositusten mukainen liikuntamäärä reippaasta ja rasittavasta liikunnasta – lisättäväksi jää vain arjessa toteutettava liike.

Arjessa toteutettava liike rakentuu henkilöstön omasta halusta ja motivaatiosta liikkua, ja tätä varten Rajavartiolaite tarjoaa jatkossa koko henkilöstölle mahdollisuuden osallistua Sotilasurheiluliiton sotilasurheilutapahtumiin työajalla yhteensä 2 päivää kalenterivuodessa. Tavoitetilassa jokainen löytää listalta itselleen mieluisan urheilumuodon, joka kannustaa harrastamaan omaehtoista liikuntaa. Omana tavoitteena voi olla kehittyä itselle mieluisassa urheilulajissa – intensiivisestä kilpahiidosta matalatehoiseen frisbeegolfiin. ■

Kapteeni Petri Nevalainen työskentelee Rajavartiolaiteksen esikunnan henkilöstöosastolla.

Rajavartiolaitoksessa toteutettiin vuosien 2024–2025 aikana fyysisen toimintakyvyn kehittämishanke, jonka tavoitteina oli kehittää muun muassa

- fyysisen toimintakyvyn testausta
- työnantajan tarjoamaa tukea fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi
- fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseen liittyvää koulutusta ja tiedottamista
- seurantaa ja yhteistyötä eri toimijoiden, kuten työterveys- huollon ja työnantajan välillä.

Fyysisen toimintakyvyn kehittämishankkeen keskeisimpiä muutoksia petyväisasiakirjan RVL PAK B.22 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus sisältöön esitellään artikkelissa. ■

A vertical photograph on the left side of the page shows a soldier in camouflage gear, including a green and brown patterned jacket and a green gaiter, standing in a forest. The background is filled with the trunks and green foliage of trees.

*Maastossa liikkuminen edellyttää
hyviä kartanlukutaitoja.*

Henki – hyvä, kunto – kova, Raja – karhu

TEKSTI Mervi Urpilainen

Rajajääkärien ”**Henki – hyvä, kunto – kova, Raja – karhu**” -huuto kaikuu saapumiserän kotiutuspäivänä Ivalossa. Huudon kuuluvuutta lisää, että kyse on kotiutuspäivästä, mutta se kuvaa myös Lapin rajavartioston Rajajääkärikomppanian varusmiesten yhteishenkeä ja maanpuolustustahtoa.

Kotiutumisen yhteydessä varusmiehet täyttävät kyselyn, jossa he arvioivat palvelusaikaa kokonaisuudessaan. Siinä arvioidaan koulutuksen sisältöä, laatua ja aikataulua, henkilökuntaa, varusmiesjohtajia, johtajakoulutusta, palvelusturvallisuutta sekä huoltopalveluja.

Loppukyselyn tulokset ovat vuosia olleet erittäin hyviä. Isompia vaihteluita arvioinnissa ei kokonaiskeskiarvon osalta ole ollut (keskiarvo 4,2 (+/- 0,3)). Saapumiserittäin arvioitavissa kokonaisuuksissa on vaihteluita, mihin vaikuttavat muun muassa palveluksen aikana tapahtuneet asiat sekä yksikön yhteishenki. Viime vuosien aikana maanpuolustustahto on selkeästi noussut kotiutuvien osalta (4,4 → 4,9).

Mikä sitten vaikuttaa erästä toiseen näihin hyvin arviointeihin? Yhtenä isoimmista tekijöistä on varmasti se, että Rajajääkärikomppania on haluttu palveluspaikka. Pienessä yksikössä toiminnot ovat tiiviissä nipussa ja henkilöstö tulee nopeasti tutuksi. Tämä helpottaa palvelukseen sopeutumista.

Palvelukseen tullaan kutsuntojen kautta ja Ivaloon halutaan tulla suorittamaan palvelusta. Harvemmin tullaan enää käskettynä ilman omaa halua. Pääosa palveluksen suorit-

tavista tulee Oulun, Kajaanin ja Rovaniemen lähialueilta, lisäksi Uudenmaan alueelta on ollut runsaasti tulijoita viimeisten vuosien aikana.

Haastava koulutus kiinnostaa

Ivalossa kiinnostaa erityisesti monipuolinen koulutus sekä Lapin haastavat olosuhteet. Palvelukseen tulevat haluavat päästä haastamaan itseään ja testaamaan omia rajojaan. Ivalossa haastetta koulutukseen tuovat erityisesti sääolosuhteet.

Tammikuun erässä totutellaan pakkaseen sekä opetellaan hiihdon ohella toimimaan kylmissä olosuhteissa. Palveluksen loppua kohti valo ja lämpö lisääntyvät, ja kotiutuspäivänä reservin aurinko paistaa läpi yön.

Heinäkuun erässä opetellaan huolehtimaan nestetasapainosta helteisissä olosuhteissa. Palveluksen loppua kohden valo vähenee, lämpötila laskee pakkasen puolelle ja olosuhteet haastavat palveluksen viime metreille asti. Kotiutuspäivä ajoittuu kaamosaikaan. Palveluksen aikana ehditään kokemaan myös kaikki muut monipuoliset, antoisat ja haastavat keliolosuhteet. Rajajääkärikomppaniassa pääosa päiväkoulutuksesta tapahtuu

maastossa, ja oppituntipäiviä on vähemmän. Harjoitusvuorokausia on noin 50.

Rajajoukkojen reserviin

Rajajääkärikomppanian päätehtävänä on antaa varusmieskoulutusta ja kouluttaa joukkoja Rajavartiolaituksen reserveihin. Aliupseerit ja miehistö aselajitaitoineen koulutetaan Ivalossa, reserviupseerikurssi käydään Haminassa. Rajajääkärikomppanian tärkeimpänä tavoitteena on, että palvelusaika koetaan mielekkäänä ja se antaa riittävän koulutuksen ja ymmärryksen joukkojen tehtävistä sekä ylläpitää motivaatiota niiden toteuttamiseen. Palveluksen jälkeen koulutettujen tulee olla valmiita toimimaan sodanajan tehtävissä. Maanpuolustustahtoa lisää ymmärrys siitä, miksi asioita tehdään ja mikä on niiden merkitys kokonaisturvallisuudessa.

Haastava, nousujohteinen ja monipuolinen koulutus kehittää osaamista ja ymmärrystä. Varusmiespalvelus on turvallinen ympäristö haastaa itseään sekä kokeilla omia henkisiä ja fyysisiä rajoja. Yhteishenki on rajajoukkojen tärkein voimavara. Kouluttajat ja alikersantit kouluttavat omia joukkoja, joten yhteishengen rakentaminen aloitetaan palveluksen ensimmäisestä päivästä alkaen. Se on tärkeä perusta

niin palveluksen suorittamiselle kuin sodan ajan tehtävien suorittamisessa.

Alokasjaksolla opitaan sotilaan perustaidot, jotka luovat perustan yksittäisen tiedustelijan taidoille. Tämän perustan päälle on hyvä lähteä rakentamaan tiedustelijan perustaitoja ja erityistaitoja. Perustaitoihin toimintakyvyn, asekäsitteilyn ja ammunnan, maastossa liikkumisen ynnä muun lisäksi kuuluu kyky toimia ryhmässä, olla johdettavana. Tämä korostuu erityisesti tiukoissa tilanteissa, joissa ei voi lähteä toimimaan oman mielensä mukaan. Johtajakoulutuksessa opitaan johtamisen perusteita sekä kykyä tehdä ratkaisuja ja johtaa joukkoja erilaisissa, haastavissa, tilanteissa.

Ratkaisulähtöistä omatoimisuutta

Koulutuksessa on tärkeää haastaa koulutettavaa ajattelemaan ja etsimään ratkaisuja myös omatoimisesti. Tämä lisää koulutettavan mielenkiintoa asiaan, kun hänelle ei aina anneta heti suoria vastauksia tai ohjeita. Varusmies-

palveluksen jälkeen yksittäisen tiedustelijan ja ryhmän – johtajansa johdolla – on kyettävä suorittamaan annetut tehtävät omatoimisesti. Tätä kykyä mitataan viimeisissä harjoituksissa, joissa ryhmät suorittavat annettuja tehtäviä oman toimintasuunnitelmansa mukaisesti. Näissä harjoituksissa haastetaan johtajan johtamistaito, yksittäisen tiedustelijan taidot sekä ryhmän yhteishenki.

Palveluksen aikana haastavissa tilanteissa kouluttaja on tarvittaessa ohjaamassa ja tuke-
massa ratkaisujen tekemistä. Reserviin siirryttäessä ryhmien tulee olla valmiita toimimaan annetuissa tehtävissä ilman kouluttajan tukea. Maapuolustustahto, suorituskyky sodassa ja ryhmäkiinteytys kuvaavat loppukyselyssä tätä valmiutta.

Varusmieskoulutuksessa olevan päätehtävä on harjaantua sotilaan taidoissa sekä joukoille suunniteltujen tehtävien toteuttamisessa. Tarvittaessa varusmiehiä voidaan käyttää palveluksen aikana myös rajaturvallisuuteen

liittyvissä tehtävissä, jotka hyvin toteutettaessa toimivat myös koulutustapahtumina. Päivät, jolloin varusmiehet ovat muissa tehtävissä, ovat poissa heidän päätehtävästään. Etenkin silloin, jos tehtävillä ei ole kosketuspintaa koulutettaviin asioihin.

Henki hyvä

Varusmiespalveluksen aikana kertyy paljon erilaisia kokemuksia ja muistoja, jotka näkyvät sukulaisilta, kavereilta ja tutuilta kuultuina juttuina tulevissa saapumiserissä. Moni haluaakin palvelukseen Ivaloon, koska on kuullut, millaista palvelus Ivalossa on. Ivalo on kuuluisa erittäin hyvästä ruoasta, haastavasta palveluksesta sekä hyvästä yhteishengestä, rajamieshengestä. ■

Kapteeni Mervi Urpilainen työskentelee rajajääkärikomppanian päällikkönä Lapin rajavartiostossa ja opiskelee esiuupseerikursilla.

Rajajääkärit koulutautuvat kaikissa oloissa, kaikissa säissä erämaissa.

Kouluttajan näkökulma

TEKSTI Mervi Urpilainen

Rajajääkärikomppanian henkilökunta pyrkii tarjoamaan varusmiehille ammattitaitoista, nousujohteista koulutusta, haasteita sekä tarvittaessa myös tukea siviilielämän haasteisiin. Tämä vaatii henkilökunnalta monipuolista osaamista, ymmärrystä ja elämäkokemusta.

Nuorille kouluttajille ensimmäinen työvuosi on haastava ja se vaatii paljon oppimista ja ymmärrystä koulutettaviin asioihin. Samalla harjaannutaan myös työyksikössä toimimiseen ja virkamiehelle kuuluvien asioiden hoitamiseen. Rajajääkärikomppania ensimmäisenä työpaikkana on vaativa, mutta antaa paljon valmiuksia tuleviin työtehtäviin. Kouluttajalla on ensimmäisistä työpäivistä alkaen vastuu varusmiesten koulutuksesta ja palvelusturvallisuuteen liittyvistä asioista.

Osaava, ammattitaitoinen kouluttaja suunnittelee ja tarvittaessa kykenee muokkaamaan koulutusta koulutettavan joukon osaamistason mukaan. Hän haastaa koulutettavia ajattelemaan koulutuksen aikana sekä huomioi turvallisuuteen liittyvät asiat. Rajajääkärikomppanian henkilökunnan kouluttamis- ja johtamistaito kehittyi kokemuksen myötä yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa.

Kouluttajan tehtävä koetaan monipuoliseksi ja mielekkääksi sen haastavuuden vuoksi. Yhteisenä tavoitteena on oppia uusia asioita sekä kehittää omaa ammattitaitoa sotilaallisen maanpuolustuksen asioissa. Kouluttajan työssä motivoi ammattitaitoisten ja samanhenkisten työkavereiden kanssa yhteistyön tekeminen varusmiesten koulutusten ja maanpuolustuksen eteen.

Kouluttajan työtehtävissä on sopiva suhde teorian ja käytännön välillä. Toimistossa teh-

tävä suunnittelutyö ja suurimmaksi osaksi ulkona toteutettavat päiväkoulutukset sekä harjoitukset tarjoavat hyvää vaihtelua työkuvaan. Monipuoliset tehtävät pitävät työn mielekkäänä yksilöille, jotka pitävät käytännön työstä sekä ajatustyötä vaativista valmisteluista. Kevyt toimistotyö sekä fyysisesti raskit sotilaalliset harjoitukset tuovat hyvää kontrastia työkuvaan.

Isoimpana motivoivana tekijänä kouluttajilla on oman kädenjäljen näkeminen koulutettavassa joukossa. Tämä konkretisoituu esimerkiksi osaamisen tasossa alokasjakson ensimmäisten ammuntojen ja saapumiserän viimeisen ampumarajoituksen suorituksen välillä. Toisena koulutustyön konkreettisena esimerkkinä aliupseerikurssin aikana tapahtuva kehittyminen kurssin aloittavan rajajääkärin ja ylennettävän alikersantin välillä.

Motivoitunut henkilökunta ja motivoituneet koulutettavat tekevät rajajääkärikomppaniasta mielekkään työpaikan ja koulutuspaikan.

Varusmieskoulutuksen organisointi Rajalla

Rajajääkärikomppaniant Ivalossa ja Onttolassa sekä erikoisrajajääkärikomppania Imatralla kouluttavat varusmiehiä ja tuottavat pääosan osaavista joukoista Rajavartiolaikoksen reservijoukkoihin. Nämä joukot ovat tärkeä osa valmiudesta pahimman varalle. Rajajääkärikomppanioiden henkilöstö osallistuu myös kertausharjoitusten toteuttamiseen sekä jokainen oman tehtävänsä mukaisesti suunnittelutehtäviin.

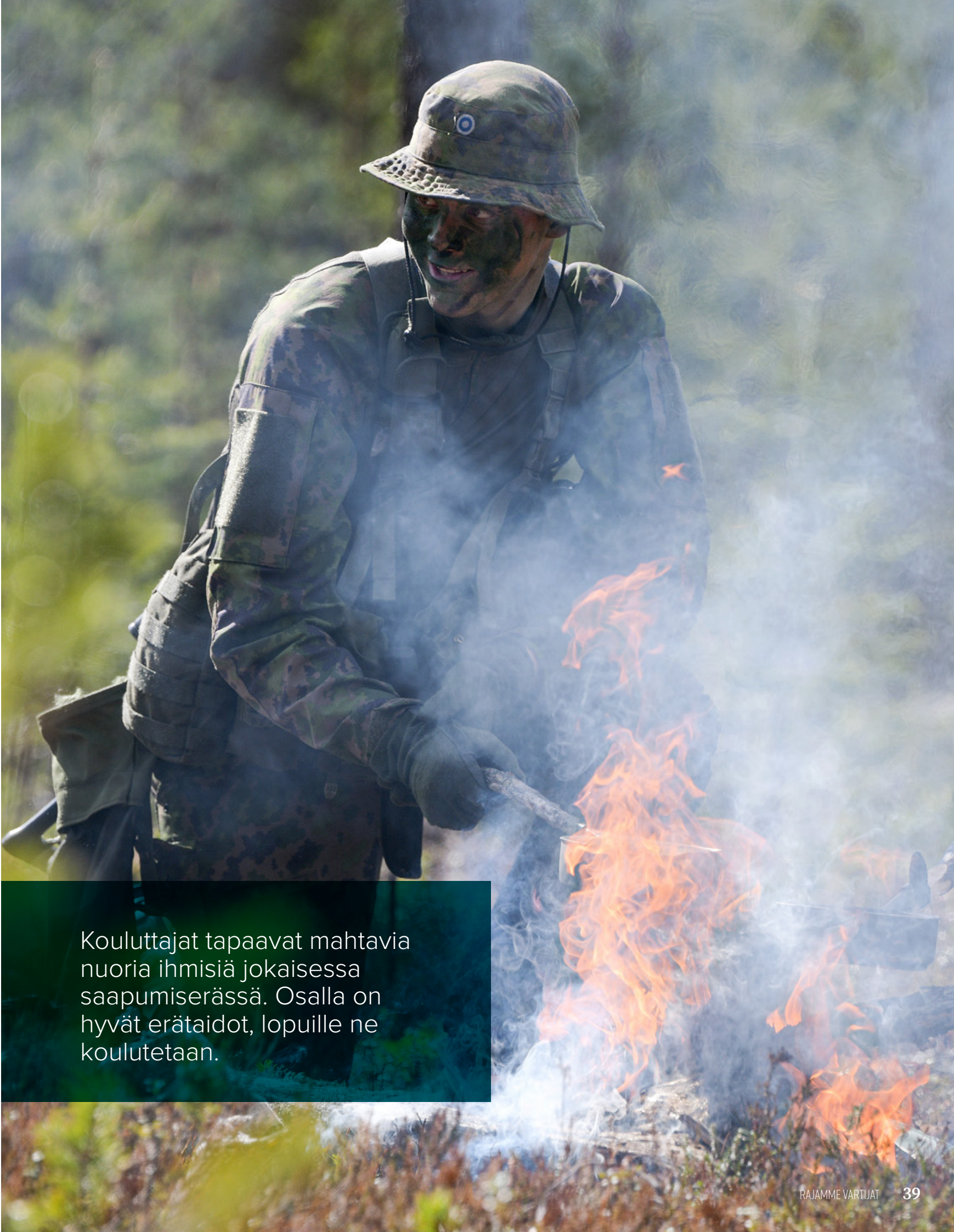
Komppanioissa henkilöstön vaihtuvuus on ollut hyvin nopeaa, mikä tuo haasteita muun

Rajajääkärien koulutus muuttuu 347 päivän mittaiseksi Lapin rajavartiostossa saapumiserästä II/2028 ja Pohjois-Karjalan rajavartioston saapumiserästä I/2029. Tämä muuttaa koulutusta ja sen aikatauluja – kiinnostavuus ja haastavuus säilyvät!

muassa perehdyttämisen ja osaavan henkilöstön pysyvyyden osalta. Komppanioissa on hyvä olla pysyvämpiä tukijalkoja, joilla varmistetaan monipuolisen ja nousujohtaisen koulutuksen toteutus painopisteineen. Nuoret kouluttajat tuovat koulutukseen uusia tuulia, joita voidaan huomioida koulutuksen toteutuksessa. Koulutukseen tehtävät isommat muutokset vaativat aikaa ja pohdintaa ennen kuin ne jalkautetaan koulutukseen.

Puolivuosittain palveluksen aloittavat saapumiserät aikatauluttavat komppanioiden arkea tiiviiksi, eikä varsinaisia rauhallisempia hetkiä komppanian vuosikalenterissa ole. Saapumiserien välissä on kahden viikon ”tauko”, jonka aikana koulutetaan uusia alikersanteja, valmistaudutaan uuden saapumiserän palveluksen aloittamiseen sekä perehdytetään uutta henkilöstöä. Osa väestä ehtii myös lomilla.

Rajajääkärikomppanian läpivientisuunnitelma ja viikko-ohjelmat ohjaavat toimintaa, mutta näistä huolimatta arki on monipuolista ja päivät ovat erilaisia. Komppaniassa on henkilöstölle monipuolisia, vastuullisia tehtäviä, jotka varmasti antavat haastetta työhön. Henkilökunnan kouluttamiselle on vaikeaa saada erillisiä koulutuspäiviä, mutta henkilöstö pystyy harjaantumaan erityisesti johtamis- ja kouluttamistehtävissä sekä oman kiinnostuksen mukaan lisäämään ymmärrystä aselaji- tai muissa taidoissa. Koulutustoiveisiin pyritään vastaamaan mahdollisuuksien mukaan. ■

Kouluttajat tapaavat mahtavia nuoria ihmisiä jokaisessa saapumiserässä. Osalla on hyvät erätaidot, lopuille ne koulutetaan.

Sotilaalliset taidot ovat erikoisjoukkojen koulutuksen ydin.

Periksi ei anneta – erikoisjoukkojen koulutus Rajalla

TEKSTI Jaakko Hirvonen

Vuonna 2007 Rajavartiolaitos aloitti sodanajan erikoisjoukkojen tuottamisen erikoisrajajääkärikomppaniassa Immolassa. Tavoitteena oli tuottaa Rajavartiolaitoksen käyttöön joukkoja, jotka voisivat toteuttaa poikkeusolojen vaativimpia tiedustelu- ja taistelutehtäviä. Erikoisrajajääkärikomppania, ERIKRJK, perustettiin aikaisemman rajajääkärikomppanian rakennukseen Immolan kankaalle.

Ennen varusmieskoulutuksen aloittamista työtä oli jo tehty 2000-luvun alussa suunnittelussa ja henkilökunnan koulutuksessa. Uuden yksikön henkilökunta koulutautui

tehtäviin Puolustusvoimien kursseilla hakemalla kokemusta Utin jääkäriyrykmentistä ja ylläpitämällä rajajääkäriosamisen. Ennen varusmieskoulutuksen aloitusta toimeenpantiin myös ensimmäinen henkilökunnan erikoisrajajääkärikouluttajakurssi. Henkilökunnan kouluttautuminen piti sisällään jo osattua tiedustelu- ja taistelukoulutusta. Uusina aiheina taas tulivat esimerkiksi rakennetun alueen taistelu ja siirtymismenetelmät, kuten köysilaskeutuminen, vesistöissä toiminta ja maastoajoneuvojen käyttö. Toimintaa ohjasi rajajääkäri- ja sissikomppanian aikana karttunut tieto ja puolustusvoimilta hankittu osaaminen.

Nykytilanne

2010-luvulla yksikön tekemä työ alkoi vakioitua. Ensimmäisten varusmieskursseiden aikana läpivientejä ja harjoituksia muokattiin vahvasti kurssien välissä. Koulutusaiheiden sisällöt ja rakenteet alkoivat muodostua toistettaviksi, kun useampia kursseja oli toimeenpantu. Ammattitaitoisen ja innovatiivisen henkilökunnan ponnisteluiden myötä yksikössä vakiinnutettiin toimintatapoja, jotka edistivät vahvuusalueita ja yksikön yhteistoimintaa muiden erikoisjoukkoyksiköiden kanssa.

Erikoisjoukkojen tehtäväsuunnittelumalli vakiinnutettiin osaksi koulutusta. ERIKRJK:n

pimeätoimintakykyä kehitettiin vastaamaan nykyaikaisen erikoisjoukon vaatimustasoa. Yksikön aselajikoulutus muodostui vastaamaan erikoisjoukkosotilaalta vaadittavia taitoja. Reserviupseerikoulutuksen osalta siirryttiin Hammin Reserviupseerikoululta laskuvarjojääkäreiden kanssa yhteiseen koulutukseen, jonka toimeenpanosta vastasi Utin jääkärirykmentti.

Tänään erikoisrajajääkärikomppanian tavoitteena on tarjota valtakunnan laadukkainta varusmieskoulutusta sisältäen esimerkiksi paljon jalkaväkisotilaan perustaitoja, lääkintäkoulutusta, viestiaselajin taitoja, tukiasekoulutusta, pioneeritaitoja, siirtymämenetelmiä ja tietysti tiedustelukoulutusta. Kaikki edellä luetellut alueet kuuluvat erikoisjoukkosotilaan taitoihin. Koulutus on todettu laadukkaaksi useissa eri yksiköissä Rajavartiolaitoksessa, Puolustusvoimissa ja kansainvälisillä yhteistyökumppaneilla.

Yksikön viidessä ampumarjoituksessa varusmiehet pääsevät nousujohteisesti haastamaan itseään monipuolisissa ja dynaamisissa ammunnoissa, jotka valmistavat heitä nykypäivän taistelulentän tilanteisiin. Osoituksena tästä ovat 2020-luvulla toimeenpannut ampumarjoitukset, joissa Jukajärvellä ampuvan joukon ovat muodostaneet kaikki erikoisjoukkokoulutusta antavat varusmiesyksiköt, erikoisrajajääkärit, laskuvarjojääkärit ja taisteluskeltajat. Rajavartiolaitos osallistuu

Rajavartiolaitos osallistuu hankkeisiin, joilla nostetaan erikoisrajajääkäreiden suorituskykyä vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia.

hankkeisiin, joilla nostetaan erikoisrajajääkäreiden suorituskykyä vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia aina 2030-luvulle saakka.

Tulevaisuus

Erikoisjoukkojen totuuksia ovat: 1. Ihmiset ovat kalustoa tärkeämpiä. 2. Laatu on määrää tärkeämpi. 3. Erikoisjoukkoja ei voi massatuottaa. 4. Suorituskykyisiä erikoisjoukkoja ei voi tuottaa kriisin aikana. 5. Erikoisjoukot tarvitsevat ulkopuolista tukea.

Maailmassa eletään murrosta. Tekniikka kehittyi kiihtyvään tahtiin, ja sen tuomat mahdollisuudet sekä haasteet muokkaavat taistelutilaa. Taistelulentä on monimutkaisempi. Sotilaille asetettavat vaatimukset lisääntyvät samalla, kun asevelvollisuusjärjestelmän koulutusaika pysyy muuttumattomana.

Koulutuksen näkökulmasta tehokkain tapa vastata näihin haasteisiin on sitoutua edellä mainittuihin totuuksiin ja tunnistaa, että erikoisrajajääkärikoulutuksen teesit nojaavat

vahvasti varsinkin kolmeen ensimmäiseen totuuteen. Yksikön tehokkaan toiminnan perustana toimii edelleen ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö, jolla on käytössään tarkoituksenmukaiset resurssit. Näin yksikkö pystyy tulevaisuudessa takaamaan Rajavartiolaitoksen sodanajan erikoisjoukkojen suorituskyvyn alati arvaamattomassa ja haastavassa turvallisuusympäristössä.

Erikoisrajajääkärikoulutus tulee jatkossakin olemaan vuoden kestävä valintakoe, jonka lopussa parhaiten pärjänneet sijoitetaan oikeutetusti joukkoon, jossa he valmistautuvat toteuttamaan poikkeusolojen vaativimpia tiedustelu- ja taistelutehtäviä. Yksikön motto on muuttumaton myös tulevaisuudessa: Periksi ei anneta. ■

Jaakko Hirvonen kuuluu erikoisrajajääkärikomppanian henkilöstöön Raja- ja merivartiokoulussa.

Uudenvuoden aattona 2025 Fitburg-alus pysäytettiin, otettiin haltuun ja ohjattiin Kantvikin satamaan.

Valmiusjoukkueet luottavat tutkimustietoon ja kovaan harjoitteluun

TEKSTI Aleksis Yli-Jama

Rajavartiolaitoksen toimintaympäristössä syntyy ajoittain vaativia erityistilanteita. Kyse voi olla vaarallisen henkilön kiinniottosta tai suuremmasta operaatiosta, kun esimerkiksi epäillään, että merenalaisesta infrastruktuuria on sabotoitu. Näissä tapauksissa paikalle hälytetään Rajavartiolaitoksen valmiusjoukkueet.

Rajavartiolaitoksella on kaksi valmiusjoukkuetta, yksi Kaakkois-Suomen rajavartiostossa ja toinen Suomenlahden merivartiostossa. Ne edustavat Rajavartiolaitoksen ammattierikoisjoukkoja. Kaakkois-Suomessa toimii 1. valmiusjoukkue, jonka painopisteenä on maastotoiminta. 5. valmiusjoukkue toimii merellä ja on erikoistunut toimimaan laivoilla ja saaristossa.

Valmiusjoukkueiden jäsenet on rekrytoitu rajavartiolaitoksen sisältä. Hakijat ovat siis taustakoulutukseltaan rajavartijoita. He ovat hyvin motivoituneita, ja rekrytinnin seula on äärimmäisen tiukka.

Tiivistä yhteistyötä yli rajojen

Erikoisjoukkosektorin johtaja **Petteri Blomvall** kertoo, että valmiusjoukkueet tekevät yhteistyötä muun muassa poliisin valmiusyksikkö Karhun ja Puolustusvoimien erikoisjoukkojen kanssa. Lisäksi toimenkuvaan kuuluu monipuolista kansainvälistä yhteistyötä.

Silloin kun valmiusjoukkueet eivät ole suorittamassa tehtävää, ne harjoittelevat. Tiivis harjoittelu on Blomvallin mukaan ainoa keino varmistaa se, että toiminta tosipaikan tullen on rutiininomaista, tehokasta ja turvallista.

Tästä esimerkkinä nousee paljon mediahuomiota saanut Fitburg-aluksen haltuotto 31.12.2025 tapahtuneen merenalaisen kaapelirikon yhteydessä.

– Suomessa todella korkeatasoinen viranomaisyhteistyö varmistaa sen, että tällaisiin tilanteisiin voidaan reagoida nopeasti. Vaikeampiakin tilanteita on harjoiteltu paljon, Blomvall kertoo.

Naapurimaiden erikoisjoukkoyksiköiden kanssa yhteistyö ja harjoittelu on yleistä, jotta tarvittaessa voidaan suorittaa yhteisiä tehtäviä Pohjolan ja Itämeren turvallisuuteen liittyen. Myös esimerkiksi Europolin ATLAS-erikoisjoukkoyhteistyö tarjoaa foorumin yhteisharjoituksille ja tiedonvaihdon.

Tiedonvaihto on hyvin tärkeä osa yhteistyötä. Sillä varmistetaan, että kumppanimaiden erikoisjoukko-osaaminen tutkittu ja hyväksi havaittu tieto jaetaan.

Operaattorit harjoittelevat vaativiin tilanteisiin.

Tutkimustieto toiminnan kehittämisen tukena

Blomvall kertoo, että erikoisjoukkotoiminnasta on tehty runsaasti tieteellistä tutkimusta.

Koska erikoisjoukkoalaan panostetaan valtioissa suhteellisen paljon, on perusteltua, että toiminta perustuu tutkittuun tietoon. Esimerkiksi Yhdysvalloista saatavassa tutkimustiedossa on pohjana suuri datamäärä, jota ei pienempien valtioiden tietokannoista ole saatavilla. Tutkimustietoa hyödynnetään varsin kattavasti yksityiskohtaisista tapaustutkimuksista operaation suunnittelun teoriaan.

Valmiusjoukkueiden operaattoreissakin on monenlaisia erityisosaajia. Joukossa on kilpaurheilutaustaa, valmennuksen osaajia kuin korkeakouluopiskelijoita. Ammatti ei tätä vaadi, mutta motivaatio itsensä haastamiseen on usealla operaattorilla luontainen ominaisuus.

Blomvall vertaa valmiusjoukkotoimintaa huippu-urheiluun, jossa kultamitalin saavuttaminen vaatii valtavan määrän työtunteja ja useiden ihmisten työpanoksen. Tärkeitä lenkkejä tässä ketjussa ovat tiedolla johtaminen ja toistojen määrä harjoittelussa.

– Operaattorien työturvallisuus tulee siitä, että harjoitusmäärät ovat riittävän korkeita. Erittäin motivoituneet operaattorit ansaitsevat niin korkeatasoista harjoittelua kuin mahdollista, Blomvall linjaa.

Vaativuutena ongelmanratkaisu- ja paineensietokyky

Blomvall painottaa, ettei valmiusjoukkueoperaattorien osaaminen rajoitu missään nimessä tekniseen osaamiseen ja fyysiseen suorituskykyyn, kuten elokuvissa.

Fyysiset perusvalmiudet asettavat tietyt pääsyvaatimukset jo valmiusjoukkueiden rekrytointiprosessissa. Ehdottomiin minimivaatimuksiin kuuluvat muun muassa kyky juosta 2 800 metriä Cooperin testissä ja uida kilometri 30 minuutissa. Näiden jälkeen alkavat valmiusjoukkueiden omat, erilliset kuntotestit. Fyysiset vaatimukset täyttyvät monelta hakijalta helposti, mutta valmiusjoukkueen operaattorilta odotetaan myös korkeaa ongelmanratkaisukykyä, ryhmätyötaitoja, analyyttisyyttä ja kovaa paineensietokykyä.

– Kun läpäisee koulutuksen, tietää olevansa oikeassa paikassa, Blomvall sanoo.

Operaattorilta vaaditaan kykyä elää jatkuvassa epätietoisuudessa, ja hänen on oltava valmis menemään tilanteisiin, joihin liittyy korkeita riskejä ja saatavilla on hyvin heikot

”
Kun läpäisee koulutuksen, tietää olevansa oikeassa paikassa.

lähtötiedot. Tämän vuoksi korvien välistä löytyvät ominaisuudet ovat keskeisiä.

– Pitää olla rohkeutta ratkaista tilanteita. Myös paineen alla pitää olla analyyttinen. Kun tilanteessa stressihormonit ovat korkealla, rationaalisuuden pitää terästäytyä. Ei ole varaa rämäpäisyyteen, Blomvall kuvaa riskinottokyvyn taitoa. – Vaarallisiakin juttuja pitää tehdä suhteessa siihen, mitä suojataan. Jos on ihmisiä vaarassa, pitää tiedostaa joutuvansa vaaraan, kun menee tilanteeseen, ja tähän pitää kyetä väsyneenä ja kuormittuneena.

Valmiusjoukkueiden peruskursseja järjestetään 1–2 vuoden välein tarpeen mukaan.

Joka kymmenes hakija on viime vuosina päässyt peruskurssille, joka on karsiva. Valmiusjoukkueeseen pääsee siis alle 10 prosenttia hakijoista. Sisäänottomäärät eivät ole julkista tietoa, eikä soveltuvuuskokeistakaan julkaista tietoa.

Blomvall kertoo, että monet pääsykokeen reputtavat hakijat ovat kuitenkin huipputyyppejä, jotka päätyvät muihin mielenkiintoisiin erikoistehtäviin siitä huolimatta, etteivät valmiusjoukkueeseen valikoitu.

Peruskurssi on intensiivinen – tarkoituksella

Valmiusjoukkueiden peruskurssi koostuu noin vuoden aikajaksolle sijoitetuista erilaisista moduuleista. Koulutukseen kuuluu yksilön taitoja, kuten ampumataitoa, voimankäyttöä, välineosaamista ja pimeätoimintaa. Lisäksi opetellaan ryhmätoiminnan taitoja, kuten vaarallisen henkilön kiinniottoa maastossa, laivalla tai esimerkiksi saaristossa. Vaikeustasoa ja nopeutta lisätään jatkuvasti kurssin edetessä.

Peruskurssi antaa perustaidot, jotka täytyy hallita tullakseen sijoitetuksi valmiusjoukkueeseen. Oppiminen ei lopu tähän. Myöhemmin vastaan tulee erilaisia erityisalataitojen kursseja, joilla osaamista kehitetään entisestään. Hieman myöhemmin on mahdollista erikoistua oman ryhmän eri rooleihin, kuten lääkin-tään, murtamiseen tai tarkka-ammuntaan.

Intensiivinen koulutusprosessi ja sitä seuraava työ valmiusjoukkueissa takaavat sen, että joukkueiden jäsenistä muodostuu tiivis ryhmä. Myös kumppanimaiden erikoisjoukkojen jäsenet tuntevat toisensa hyvin. Valmiusjoukkueiden jäsenten keski-ikä on hieman yli 30 vuotta.

Valmiusjoukkueiden toiminta on ollut yli kymmenen vuotta jäsenilleen täysimääräistä päivätyötä. Arkeen kuuluu tiivistä harjoittelua, suunniteltuja ja hälytysluonteisia tehtäviä. Työn luonteeseen kuuluu päivystäminen,

Laskeutumis- ja nousuharjoitukset toistuvat – toisto lisää varmuutta.

”

Pitää olla rohkeutta ratkaista tilanteita.

koska valmiusjoukot ovat toimintavalmiudessa vuorokauden ympäri vuoden jokaisena päivänä. Hälytystehtävät eivät tule kello kaulassa.

Itsekin pitkän uran valmiusjoukkueen operaattorina tehnyt Blomvall tietää, mikä vaativassa tehtävässä vetää puoleensa:

– Pääsee tekemään asioita, joita ei olisi voinut uskoakaan. Ja totta kai tämä on tiivis yhteisö ja näköalapaikka valtakunnalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. Pääsee kokemaan mielenkiintoisia asioita hyvässä seurassa. ■

Valmiuspäivystäjä

– tiedonkulun ja yllätysten koordinaattori

TEKSTI Petteri Blomvall

Uudenvuoden aatona otin vastaan valmiuspäivystäjän vuoron. Rajaturvallisuustilanne oli epävakaa ja vaikeasti ennakoitava, joten olin parhaani mukaan valmiina myös yllätyksiin. Viikkoa myöhemmin takana oli ankkurinlaahauksesta aiheutunut vedenalaisen infran rikkoutuminen, Fitburg-alukseen liittyvä kenttätoiminta sekä monenlainen raportointi, tilannekuvan varmistaminen ja yhteistyön järjestely.

Rajavartiolaitoksen kenttäjohtajajärjestelmä on äärimmäisen ketterä. Partioita johtaa kenttäjohtaja ja tehtävissä erikseen määrätty tilannejohtaja. Samalla vartioston kenttätoiminnan henkilöstön vanhimpana toimii päivystysvuorossa oleva vartioston oma yleisjohtaja. Näillä jatkuvasti vuorossa olevilla erityisosaajilla on merkittävän paljon ratkaisuoikeuksia. Tästä kaikesta vastaa vielä omalla vastualueellaan vartioston komentaja, joka edelleen voi tuoda lisää toimivaltuuksia ja ratkaisuja kenttätoiminnan tilanteisiin.

Vastaavasti Rajavartiolaitoksen operatiivinen johto, eli päällikkö, varapäällikkö ja Raja- ja meriosaston osastopäällikkö vastaavat koko Rajavartiolaitoksen toiminnasta, painopisteiden muodostamisesta, valtakunnallisten resurssien suuntaamisesta ja muista merkittävistä päätöksistä. Tätä työtä tukee esikunta, joka valmistelee asioita johdon ratkaistavaksi. Päivittäin syntyviä pikatilanteita ja yllättäviä tapauksia varten Rajavartiolaitoksen esikunnassa on myös vuorollaan valmiuspäivystäjä, jonka yhden viikon arkeen nyt kurkistamme.

31.12.2025 päivystyspuhelin soi ennen herätyskelloa. Suomenlahden merivartioston yleisjohtaja soitti merivartioston tilanteesta: merikaapeli oli poikki Suomenlahdella, alueella oli kulussa aluksia ja partiot olivat matkalla tarkastamaan tilannetta.

Oma vuoroni valmiuspäivystäjänä ei ollut ensimmäisenä ja vartioston yleisjohtajanakin olin ehtinyt aiemmin toimia 7 vuotta, joten hetken heräämisen jälkeen aivot asettuivat työmoodiin: ”Asia selvä. Kiitos kun infosit saman tien. Mä lähden Rajatalolle. Ilmoita jos tilanne muuttuu.”

Petteri Blomvall avaa tapahtumia päivystäjän näkökulmasta.

Napsautin kahvinkeitimen päälle, puin vaatteet päälle, otin kahvin mukaan ja lähdin liikkeelle. Yleisjohtajan vastuulla on pitää Rajavartiolaitoksen johto ja yhteistoimintaviranomaiset tietoisena tapahtumista. Ennen kuin olin Rajatalolla, oli päivystyspuhelimeen jo tullut lisätietoja merivartiostolta. Olin lähettänyt alkutiedot eteenpäin ja soittanut ensimmäiset puhelutkin.

Aamuauringon sarastaessa oli selvää, että kenttätoiminta kohdistuu Fitburg-nimiseen alukseen. Rajavartiolaitoksen esikuntaan oli hälytetty operaation vaatima tuki: laitoksen johdon edustajat, tilannekuvan vaatimat lisävoimat ja viestinnän erityisosaajat. Partioiden liikkeet ja kenttätoiminta oli hallussa

Suomenlahden merivartiostolla, mutta valtakunnallista koordinoitavaa oli myös, jotta eri virastojen toimet ja viestinnän tarpeet oli varmistettu.

Suomalainen viranomaisyhteistoiminta on maailmanlaajuisesti ensiluokkaista, ja sen käytännön ilmentymänä on juuri tämä nopea tilanneymmärryksen muodostaminen yhdessä. Rajaturvallisuuden valtakunnallinen taso, operaatiotaito ja kokonaissysteemi perustuu juuri siihen, että voimavaroja voidaan nopeasti suunnata siten, kuin tilanne vaatii ja laitoksen johto määrää.

Valmiuspäivystäjä on tässä kokonaisuudessa yhtä aikaa tiedonkulun varmistaja, toimeenpanija, fasilitaattori ja tarvittaessa asiantuntija. Asiantuntijuuden osalta operatio oli tuttu, sillä vakavimpiinkin merellisiin erityistilanteisiin oli suorituskykyä luotu jo toistakymmentä vuotta: valmiusjoukkueiden, venepartioiden, helikopterien, erikoisveneidien ja vartiolaivan muodostama ”merellisen erityistilanteen konsepti” oli piirretty Powerpoint-dioille jo ennen VL Turvan rakentamista.

Toimiva kenttätyö näytti juuri siltä kuin pitikin, ja tiesin, että suorituskykyjä ja osamista riittäisi vielä paljon vaativampaankin. Tiesin siis, että asiantuntijaroolin sijaan voin luottavaisin mielin keskittyä tiedonkulkuaan ja raporttien laatimiseen. Oli alusta asti selvää, että tietotarpeita ja kysymyksiä oli edessä vielä kymmeniksi työtunneiksi, jotta Itämeren alueen kumppanit ja monet muut yhteistyön osapuolet oli pidetty ajan tasalla ja kaikesta kyettiin ottamaan – taas kerran – kaikki mahdollinen oppi jatkokehitystä varten. ■

Toimintaympäristön muuttuessa Rajavartiolaitos on pystynyt osoittamaan ennakkointia ja ketteryyttä.

Sotilaalliset jännitteet muutoksen ajureina – Rajavartiolaitoksen puolustusvalmiusyksikkö

TEKSTI Jan-Petri Kovanen ja Petteri Blomvall

Toimintaympäristön muutokset ovat asettaneet Rajavartiolaitokselle uudenlaisia vaatimuksia viime vuosien aikana. Rajaturvallisuustilanne on säilynyt vaikeasti ennakoitavana. Lisäksi myös sotilaalliset jännitteet ovat uudenlaiset, kun turvallisuusympäristöä leimaa pitkittynyt Venäjän hyökkäyssota. Rajavartiolaitos on vastannut muuttuneeseen ympäristöön monin tavoin, ja yksi näistä tavoista on Rajavartiolaitoksen esikuntaan vuoden 2025 lopulla perustettu puolustusvalmiusyksikkö.

Tätä kirjoittaessa Ukraina vastaa Venäjän aloittamaan hyökkäyssotaan iskemällä yhä syvemmälle Venäjän alueelle, erityisesti logistiin kohteisiin ja infrastruktuuriin. Ukrainan drooni-iskut Venäjälle ovat tuoneet sodan lähemmäs rajojamme ja Suomen maa-alueellekin, kuten pääsiäisen aikaan olemme yhdessä nähneet. Sodankäynti ei ole muuttunut yhdessä yössä eikä yllätyksenä.

Sodankäynnin peruuttamaton muutos

Rajavartiolaitos on käsillä olevassa tilanteessa pystynytkin osoittamaan ennakointia ja ketteryyttä. Tässä hetkessä näyttää siltä, että

aseistetut miehittämättömät alukset ovat muuttaneet sodankäynnin peruuttamattomasti pakottaen Suomen ja Naton mukauttamaan taktiikoitaan muun muassa Ukrainasta saatujen oppien pohjalta.

Aluevalvontalain mukaisesti Rajavartiolaitos on toimivaltainen aluevalvontaviranomainen, joka huolehtii aluevalvonnasta valtakunnan rajoilla sekä siellä, minne sen toiminta rajavartiolaitain mukaan kohdentuu. Rajavartiolaitos muodostaa päivittäisessä rajapartioinnissa ensimmäisen linjan alueellisen koskemattomuuden valvonnassa ja turvaamisessa. Edelleen puolustusliitto Natoon liittyminen vaikutti selkeästi koko Suomen puolustusratkaisuun ja siten myös Rajavartiolaitokseen.

Samaan aikaan muut viime vuosien uhat ovat vähintäänkin säilyneet ja pääosin kohonneet. Itärajan tilanteeseen ja merellisiin uhkiin liittyy epävarmuuksia ja itäraja on pysynyt pääosin suljettuna. Venäjän toiminta, kuten GPS-häirintä, haastaa merellistä turvallisuutta, ja Venäjän varjolaivasto muodostaa ympäristövahinkojen ja merellisten onnettomuuksien uhan. Vedenalaisen kriittiseen infraan suojaaminenkin on asemoitunut osaksi kokonaisuutta.

Kirstytyneen turvallisuusympäristön vaikutukset ovat olleet ympärillämme ja työmme arjessa. Rajavartiolaitoksen esikunnan raja- ja merisosaston organisaatiota nähtiin tarpeelliseksi uudistaa, jotta osaltaan vastataan näihin edellä kuvattuihin tarpeisiin. Vuoden 2025 lopulla Raja- ja merisosaston sisällä aiemmin toimineet rajavalvonta- ja valmiusyksikkö ja rajatarkastusyksikkö lakkautettiin ja näiden pohjalta muodostettiin uudet yksiköt: rajaturvallisuusyksikkö sekä puolustusvalmiusyksikkö.

Puolustus- ja kriisivalmiuden suunnittelijat

Puolustusvalmiusyksikkö vastaa Rajavartiolaitoksen puolustus- ja kriisivalmiudesta, alueellisen koskemattomuuden valvonnasta ja turvaamisesta, sotilaallisen maanpuolustuksen suunnittelusta, valmiudesta ja toimintojen tehostamisesta, erikoisjoukko- ja valmiusjoukkue toiminnasta, yhteistoiminnasta Puolustusvoimien pääesikunnan ja puolustushaarojen kanssa sekä NATO- ja kahdenvälisestä puolustusyhteistyöstä. Yksikön vastuulla myös tehtäviin liittyvien säädösaloitteiden tekeminen ja valmisteluun osallistuminen sekä tieto-, valvonta-, viesti- ja johtamisjärjestelmien toi-

minnallisen kehittämisen ohjaaminen. Tärkein asia on yhteistyön tekeminen ja asioiden hoitaminen ja sopiminen yhdessä, niin Rajavartiolaitoksen esikunnan osastojen ja hallintoyksiköiden, yhteistoimintaviranomaisten kuin muidenkin toimijoiden kanssa.

Mikäli yleisesti tilanne Suomen valtakunnan rajoilla muuttuisi esimerkiksi välineellistetyin tai laajan laittoman maahantulon seurauksena entistä vaativammaksi, Rajavartiolaitoksella on mahdollisuus asevelvollisuuslain mukaisesti perustaa yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa rajajoukot, joilla pyritään vakauttamaan ja hallitsemaan tilannetta valtakunnan rajoilla. Toisin sanoen Rajavartiolaitos toimii välittömän valmiuden joukkona rajaturvallisuuden ylläpitoon, alueloukkaajan torjuntaan, partiointiin raja-alueella poikkeusoloissakin sekä vakavimmillaan vihamielisen toiminnan torjumiseen. Tällä korkealla ja joustavalla valmiudella luodaan edellytykset myös esimerkiksi Maa- ja merivoimien operaatioille.

Pidäke syntyy vain, jos hyökkäys ei kannata

Osana liittokuntaa Suomenkin pidäke muodostuu kyvystä sekä tahdosta aiheuttaa hyökkääjälle niin suuret tappiot ja riskit, ettei hyökkäys kannata. Suomen normaaliolojen pidäke perustuu pysyvään puolustuskykyyn, yleiseen asevelvollisuuteen, korkeaan maanpuolustus- ja kansainväliseen yhteistyöhön. Se viestii mahdolliselle hyökkääjälle jo rauhan aikana, että kyky voimankäyttöön on olemassa ja valmiina. Jos turvallisuusympäristö heikkenee tai uhka kasvaa, pidäkettä vahvistetaan nostamalla valmiutta. Tämä tarkoittaa tilanteen mukaisesti esimerkiksi kertausharjoitusten lisäämistä, joukkojen keskittämistä tai näkyvää läsnäoloa strategisilla alueilla.

Rajavartiolaitos on jatkuvasti läsnä valtakunnan rajoilla. Osana tätä Rajavartiolaitos on jatkuvasti valmiina vakavimpiinkin turvallisuustilanteisiin. Tämä vaatii jatkuvaa päivittyvää suunnittelua, tilanteiden mukaista toimintaa, yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, sekä määrätietoista suorituskykyjen rakentamista. Rajavartiolaitoksen esikunnassa Raja- ja meriosasto tekee päivittäin tätä työtä kaikkien Rajavartiolaitoksen lakisääteisten tehtävien eteen ja puolustusvalmiuden osalta tätä päivittäistä työtä tekee puolustusvalmiusyksikkö. ■

Majuri Jan-Petri Kovanen ja komentaja Petteri Blomvall toimivat rajaturvallisuus-asiiantuntijoina Rajavartiolaitoksessa.

Utbildningens första skeden vid Gränsbevakningsväsendet

TEXT Jani Loijas | BILDER Gränsmuseet

Knappast skulle kapten **Nikoskelainen** vid Salmis gränsbevakningssektion ha gissat att den underofficerskurs han ledde är på tapeten ännu hundra år senare. Det finns en särskild orsak till detta. Kursen som inleddes i Kajana 20.10.1926, på kasernområdet vid staben för Kajanalands gränsbevakningssektion, var den första i sitt slag vid Gränsbevakningssektionernas underofficersskola som nyss grundats. Underofficersskolan var Gränsbevakningsväsendets första egna läroanstalt som ordnade utbildning. Tack vare den kan vi nu fira utbildningens hundraårsjubileum.

Den första underofficerskursens program följde i hög grad försvarsväsendets utbildningsprogram. Med anledning av förhållandena i gränstrakten var vildmarksfärdigheter, jägar- och underrättelseutbildning

och orientering viktiga element i stridsutbildningen redan då. Fältväbel på den första underofficerskursen var **Juho Pössi** som senare utnämndes till Mannerheimkorsets riddare. Kursen pågick i tre månader, varefter skolan flyttades till Salmis gränsbevakningssektion och Manssila kasernområde.

Deltagarna i kurserna 2–6 utbildades i Manssila tills utbildningen flyttade på nytt. I början av september 1928 började underofficersskolans sjunde kurs på kasernområdet vid staben för Joensuu gränsbevakningssektion i Höytiäinen, nuvarande Onttola. I Onttola utbildades underofficerare ända tills vinterkriget bröt ut.

Före kriget varierade längden på kurserna från tre till sex månader. Fram till vinterkriget hade cirka 1 100 män gått underofficerssko-

lan. I samma byggnad som underofficersskolan i Onttola verkade från och med 1933 den nygrundade Gränsbevakningsskolan, som fokuserade på manskapsutbildning, och gränssoldathemmet. Gränsbevakningsskolan flyttade till Lieksa 1936. I Lieksa färdigställdes vid denna tidpunkt en byggnad som varit i Gränsbevakningsväsendets bruk under en lång tid och är känd som Timitrans linna.

Under åren före kriget hade Joensuu gränsbevakningssektion huvudansvaret för verksamheten vid Gränsbevakningsväsendets skolor, eftersom den skötte och bestämde över både underofficersskolan och Gränsbevakningsskolan.

Fältväbel Nieminens tankar om underofficersutbildningen 1937

Fältväbel Niemininen vid underofficersskolan skrev 1937 följande om underofficersutbildningen som då hade ordnats i tio år:

”Tjänstgöringen är varierande och pågår från morgon till kväll, eftersom eleverna under cirka fyra månader måste inhämta alla de kunskaper de behöver som framtida gruppchefer. Eleverna gör snabba framsteg i och med att de ivrigt utför sina uppgifter och dessutom utökar sina kunskaper genom att flitigt studera på egen hand. Dagarna består av energisk utbildning. Måktiga militärsånger ljuder och ibland skallar stormningsrop som vittnar om tuffa närstrider. Dagarna, veckorna och månaderna går snabbt. God aptit och sömn ger kraft och gör att man hålls frisk.”

Staben tog över utbildningen

Utbildningen ordnades redan under Gränsbevakningsväsendets första årtionden före kriget både som undervisning i Gränsbevakningsväsendets skolor och vid gränsbevakningssektionerna. När organisationen utvecklades tog staben för Gränsbevakningsväsendet en mer ledande roll i utbildningsverksamheten, efter att gränsbevakningssektionerna hade ansvarat för den under de allra första åren. Staben för Gränsbevakningsväsendet skickade utbildningsprogrammen till gränsbevakningssektionernas staber i början av året. Utifrån utbildningsprogrammet utarbetade staberna för gränsbevakningssektionerna egna planer för den utbildning som skulle ges under året. Planerna skickades till staben för Gränsbevakningsväsendet för att godkännas. Som de allra viktigaste utbildningstillfällena vid gränsbevakningssektionerna räknades de långa krigsövningarna på 2–3 veckor som ordnades sommar och vinter.

Ett fotografiskt verk presenterar utbildningen genom tiderna

I samband med Gränsbevakningsväsendets årsdagsfest i Immola publicerades ett fotografiskt verk om utbildningen vid Gräns- och sjöbevakningsskolan genom tiderna. Verket innehåller hundratio fotografier, tio från varje årtionde då utbildning ordnats. Fotografierna hänför sig till den utbildning som ordnats i Gränsbevakningsväsendets olika skolor samt utbildning som ordnats vid gräns- och sjöbevakningssektionerna och Bevakningsflygdivisionen.

Det fotografiska verket har tryckts i en begränsad jubileumsupplaga på hundra exemplar, men verket kommer att vara tillgängligt i digital form på Gränsmuseets utställning under sommaren.

Gränsmuseets sommarsäsong inleds tisdagen den 9 juni och anmälningsskyltar finns på Gränsmuseets webbplats. ■

Utbildningen vid underofficersskolan var strikt på 1930-talet

På 1930-talet hade underofficersskolans kurser i genomsnitt 50–60 elever. Det visade sig vara utmanande att utarbeta utbildningsprogram, eftersom både beväringar och personer som länge varit stamanställda vid gränsbevakningssektionerna deltog i kurserna samtidigt.

När underofficersskolan var belägen i Onttola blev det ett vedertaget förfarande att ordna två kurser per år. Utbildningen fick med åren en bestående form och innehöll följande utbildningsgrenar enligt ett dokument från 1938 som finns i Riksarkivet:

- formell utbildning
- stridsutbildning
- fälttjänst
- skjututbildning
- fysisk fostran
- allmän utbildning för underofficerare
- upplysning och underhåll
- inspektioner.

Vissa specialelever fick specialutbildning.

Till specialutbildningen hörde:

- maskingevärsutbildning
- granatkastarutbildning
- spaningsutbildning
- ordonnansutbildning.

De underofficerselever som skulle placeras inom underhållet kunde specialisera sig i följande utbildningsgrenar:

- skrivartutbildning
- sjukvårdutbildning
- veterinärutbildning
- vapenutbildning
- ekonomiunderofficersutbildning.

The early stages of training in the Finnish Border Guard

TEXT Jani Loijas | PICTURES Border Guard Museum

Captain **Nikoskelainen** of the Salmi Border Guard District could hardly have imagined that the NCO course he ran would still be remembered a hundred years later. There is a specific reason for that. The course, which began on 20 October 1926 in Kajaani, in the barracks area of the Kainuu Border Guard Headquarters, was the first of its kind at the newly established Border Guard NCO Academy (RAUK). The NCO Academy was the first institution run by the Border Guard to provide training. Thanks to its establishment, we can now celebrate the centenary of training.

The curriculum for the NCO course largely followed the Defence Forces training programme. Even back then, due to the conditions in the border region, combat training placed great emphasis on wilderness survival skills,

guerilla warfare and reconnaissance training and orienteering. The sergeant major for the first NCO course was **Juho Pössi**, who would later be awarded the Mannerheim Cross. The course lasted three months, after which the academy was relocated to the Salmi Border Guard District, in the Manssila barracks area.

Participants in courses 2–6 attended school in Manssila until the location changed once again. In early September 1928, the seventh intake of the NCO School began their training at the headquarters barracks of the Joensuu Border Guard District in Höytiäinen, now known as Onttola. NCOs were trained at Onttola right up until the outbreak of the Winter War.

Before the war, the duration of the courses varied from 3 to 6 months. By the time of the Winter War, about 1,100 men had attended the

academy. At Onttola, the newly established Border Guard Academy, which focused on training enlisted personnel, and the border guard club had been operating in the same building as the NCO School since 1933. The Border Guard Academy moved to Lieksa in 1936. At that time, a building known as Timitra Castle, which had long been used by the Border Guard, was completed in Lieksa.

In the years leading up to the wars, the Joensuu Border Guard District bore primary responsibility for the running of the Border Guard's training academies, as both the NCO Academy and the Border Guard Academy fell under its jurisdiction and were under its command.

Sergeant Major Nieminen's thoughts on NCO training from 1937

In 1937, Sergeant Major Nieminen of the NCO Academy wrote the following about the NCO training programme, which had been in place for just over ten years:

"The course is varied and intensive from morning to evening as, over the course of about four months, cadets must be provided with all the knowledge they will need as future group leaders." When cadets are enthusiastic about their work and continue to expand their knowledge through diligent self-study, progress is made quickly. The days are filled with lively training. Powerful military songs ring out, and at times fierce battle cries convey the ferocity of close combat. Days, weeks and months pass quickly by; a good appetite and a good night sleep give you strength and health."

Headquarters in charge of training

Training was divided between instruction provided at the border guard academies and border guard districts during the early decades of the Border Guard, even before the wars. As the organisation developed, Border Guard Headquarters assumed a more leading role in training activities, which in the early years had been the responsibility of the border guard districts. At the start of the year, the Border Guard Headquarters sent training programmes to the headquarters of the border guard districts. Based on the training programme they received, the headquarters of the border guard districts drew up their own plans for the training to be provided during the year. The plans were sent to the Border Guard Headquarters for approval. The most important training events for the border guard districts were the lengthy military exercises held in the summer and winter, each lasting two to three weeks.

Book of photographs explores history of training

A book of photographs on the history of training, produced by the Border and Coast Guard Academy, was published in Immola during the Border Guard's anniversary celebrations. The book contains 110 photographs, 10 from each decade of the history of training. The training photographs were taken during training held at various academies run by the Border Guard, as well as at border and coast guard districts and the Air Patrol Squadron.

A limited commemorative edition of 100 copies of the book has been produced, but a digital version will be available to view during the summer exhibition season at the Border Guard Museum.

The Border Guard Museum's summer season begins on Tuesday 9 June, and you can find instructions on how to register on the museum's website. ■

Rigorous training at the NCO Academy in the 1930s

In the 1930s, the courses at the NCO Academy had an average of 50–60 cadets. Developing the training programmes proved to be a challenge, as the courses were attended by conscripts alongside regular border guards who had been serving for a long time.

Once the NCO Academy was established at Onttola, it became standard practice to run two courses a year. Over the years, the training programme took on a permanent form, comprising the following areas, according to a document drawn up in 1938 and held at the National Archives:

- formal training
- combat training
- field service
- rifle training
- physical education
- basic NCO training
- education and service
- inspections.

Certain special cadets were provided with special training. Special training included:

- machine gun training
- grenade launcher training
- observation training
- combat messenger training.

NCO cadets assigned to the supply branch could specialise in the following areas of training:

- log-keeper training
- medical training
- veterinary training
- weapons training
- quartermaster training.

På nyårsafton 2025 stoppades fartyget Fitburg, togs under kontroll och styrdes till Kantviks hamn.

Beredskapsplutonerna förlitar sig på forskningsdata och hård träning

TEXT Aleksii Yli-Jama

I Gränsbevakningsväsendets verksamhetsmiljö uppstår tidvis krävande specialsituationer. Det kan handla om att gripa en farlig person eller om en större operation, till exempel när man misstänker att undervattensinfrastruktur har saboterats. I sådana fall larmas Gränsbevakningsväsendets beredskapsplutoner till platsen.

Gränsbevakningsväsendet har två beredskapsplutoner, en vid Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion och en vid Finska vikens sjöbevakningssektion. De är Gränsbevakningsväsendets professionella specialtrupper. I Sydöstra Finland verkar den första beredskapsplutonen som fokuserar på terrängverksamhet. Den femte beredskapsplutonen verkar till havs och är specialiserad på verksamhet ombord på fartyg och i skärgården.

Medlemmarna i beredskapsplutonerna har rekryterats internt inom Gränsbevakningsväsendet. De sökande har alltså gränsbeva-

karutbildning som bakgrund. De är mycket motiverade och gallringen i rekryteringen är ytterst strikt.

Tätt samarbete över gränserna

Petteri Blomvall, chef för specialtrupper, berättar att beredskapsplutonerna samarbetar bland annat med polisens beredskapsenhet Karhu och Försvarsmaktens specialtrupper. Dessutom ingår ett mångsidigt internationellt samarbete i uppgiftsbilden.

Beredskapsplutonerna tränar när de inte utför uppdrag. Enligt Blomvall är intensiv träning det enda sättet att säkerställa att verk-

samheten i en verklig situation är rutinmässig, effektiv och säker.

Ett exempel på detta är övertagandet av fartyget Fitburg i samband med kabelbrottet under havet den 31 december 2025, som fick stor uppmärksamhet i medierna.

– I Finland säkerställer det mycket högklassiga myndighetssamarbetet att det går att reagera snabbt på sådana situationer. Även betydligt svårare situationer har övats mycket, berättar Blomvall.

Samarbete och övningar med specialtrupperna i grannländerna är vanliga, så att gemensamma uppdrag vid behov kan

genomföras i frågor som gäller säkerheten i Norden och Östersjöområdet. Även Europols specialtruppsamarbete ATLAS erbjuder till exempel ett forum för gemensamma övningar och informationsutbyte.

Informationsutbytet är en mycket viktig del av samarbetet. Genom samarbetet säkerställs att partnerländerna delar med sig av sin kompetens inom specialtruppverksamhet och av forskningsbaserad och beprövad kunskap.

Forskningsbaserad kunskap som stöd för utveckling av verksamheten

Blomvall berättar att det har gjorts rikligt med vetenskaplig forskning om specialtruppverksamheten. Eftersom stater satsar relativt mycket på specialtruppområdet är det motiverat att verksamheten bygger på forskningsbaserad kunskap. Till exempel forskningsdata från USA bygger på stora datamängder som inte finns tillgängliga i mindre staters databaser.

Forskningsbaserad kunskap utnyttjas mycket brett, från detaljerade fallstudier till teori om planering av operationer. Bland operatörerna i beredskapsplutonerna finns många typer av specialkompetens. I gruppen finns personer med bakgrund inom tävlingsidrott, personer med kompetens inom träning och coachning samt högskolestuderande. Yrket kräver inte detta, men motivationen att utmana sig själv är en naturlig egenskap hos många operatörer.

Blomvall jämför beredskapsplutonernas verksamhet med elitidrott, där ett guld kräver ett enormt antal arbetstimmar och arbetsinsatser av många människor. Viktiga länkar i denna kedja är kunskapsbaserad ledning och antalet repetitioner i träningen.

– Operatörernas arbetssäkerhet bygger på att träningsmängderna är tillräckligt stora. Mycket motiverade operatörer förtjänar så högklassig träning som möjligt, slår Blomvall fast.

Krav på problemlösningsförmåga och stresstålighet

Blomvall betonar att beredskapsplutonernas operatörer absolut inte bara behöver tekniskt kunnande och fysisk prestationsförmåga, som på film.

De fysiska grundfärdigheterna innebär vissa antagningskrav redan i rekryteringsprocessen till beredskapsplutonerna. Till de absoluta minimikraven hör bland annat förmågan att springa 2 800 meter i Coopers test och simma en kilometer på 30 minuter. Efter detta börjar beredskapsplutonernas egna, se-

parata konditionstester. Många sökande uppfyller de fysiska kraven utan svårigheter, men av en operatör i en beredskapspluton förväntas också hög problemlösningsförmåga, förmåga att arbeta i grupp, analytisk förmåga och stor stresstålighet.

– När man klarar utbildningen vet man att man är på rätt plats, säger Blomvall.

En operatör måste kunna leva med ständig ovisshet och vara beredd att gå in i situationer där riskerna är stora och utgångsinformationen mycket knapp. Därför är de egenskaper som finns mellan öronen centrala.

När man klarar utbildningen vet man att man är på rätt plats.

– Man måste ha mod att lösa situationer. Även under press måste man vara analytisk. När stresshormonerna är höga i en situation måste rationaliteten skärpas. Det finns inget utrymme för dumdristighet, säger Blomvall när han beskriver förmågan till avvägt risktagande. – Man måste kunna göra också farliga saker i proportion till det som ska skyddas. Om människor är i fara måste man vara medveten om att man själv utsätter sig för fara när man går in i situationen, och det måste man klara av även när man är trött och belastad.

Beredskapsplutonernas grundkurser ordnas med 1–2 års mellanrum enligt behov. Under de senaste åren har var tionde sökande kommit in på grundkursen, som är gallrande. Mindre än 10 procent av de sökande kommer alltså in i en beredskapspluton. Antalet personer som tas in är inte offentlig information, och inte heller uppgifter om lämplighetsproven publiceras.

Blomvall berättar ändå att många sökande som inte klarar inträdesprovet är utmärkta personer som går vidare till andra intressanta

specialuppgifter, trots att de inte väljs till beredskapsplutonerna.

Grundkursen är intensiv – med avsikt

Beredskapsplutonernas grundkurs består av olika moduler som genomförs under en period på ungefär ett år. Utbildningen omfattar individuella färdigheter, såsom skjutskicklighet, användning av maktmedel, utrustningskompetens och verksamhet i mörker. Dessutom lär man sig färdigheter i gruppverksamhet, såsom att gripa en farlig person i terrängen, ombord på ett fartyg eller till exempel i skärgården. Svårighetsgraden och tempot höjs kontinuerligt i takt med att kursen framskrider.

Grundkursen ger de grundläggande färdigheter som man måste behärska för att kunna placeras i en beredskapspluton. Lärandet slutar inte där. Senare följer olika kurser i specialområdesfärdigheter där kompetensen utvecklas ytterligare. Lite längre fram är det möjligt att specialisera sig på olika roller i den egna gruppen, till exempel sjukvård, forcering eller prickskytte.

Den intensiva utbildningsprocessen och det efterföljande arbetet i beredskapsplutonerna säkerställer att plutonernas medlemmar bildar en sammansvetsad grupp. Även medlemmarna i partnerländernas specialtrupper känner varandra väl. Medelåldern bland medlemmarna i beredskapsplutonerna är något över 30 år.

Beredskapsplutonernas verksamhet har i över tio år varit ett heltidsarbete för medlemmarna. Vardagen består av intensiv träning samt planerade uppdrag och utryckningsbetonade uppdrag. I arbetets natur ingår jour, eftersom beredskapsplutonerna är i beredskap dygnet runt under årets alla dagar. Larmuppslagen kommer inte enligt tidtabell.

Blomvall, som själv har en lång karriär som operatör i en beredskapspluton, vet vad det är som lockar i den krävande uppgiften:

– Man får göra sådant som man aldrig hade kunnat föreställa sig. Och det är förstås en sammansvetsad gemenskap och en utsiktspunkt mot både nationellt och internationellt samarbete. Man får uppleva intressanta saker i gott sällskap. ■

Beredskapsjourhavande – samordnaren av informationsflödet och det oväntade

Dagen före nyårsafton tog jag emot passet som beredskapsjourhavande. Läget i fråga om gränssäkerheten var instabilt och svårt att förutse, så jag var efter bästa förmåga beredd också på överraskningar. En vecka senare hade vi bakom oss ett brott på undervattensinfrastrukturen till följd av att ett ankare hade släpat längs botten. Därtill hade veckan präglats av fältverksamheten kring fartyget Fitburg, omfattande rapportering, säkerställande av lägesbilden och arrangemang för samarbete.

Gränsbevakningsväsendets fältledningssystem är ytterst smidigt. Patrullerna leds av en fältledare och, vid särskilda uppdrag, av en separat utsedd situationsledare. Samtidigt fungerar bevakningssektionens jourhavande allmänna ledare som högsta befäl för bevakningssektionens personal inom fältverksamheten. Dessa specialister som kontinuerligt tjänstgör i skift har mycket omfattande beslutanderätt. För allt detta ansvarar dessutom kommandören för bevakningssektionen inom sitt eget ansvarsområde. Kommandören kan i sin tur tillföra ytterligare befogenheter och lösningar i situationer inom fältverksamheten.

På motsvarande sätt ansvarar Gränsbevakningsväsendets operativa ledning, det vill säga chefen, vice chefen och avdelningschefen för gräns- och sjöavdelningen, för hela Gränsbevakningsväsendets verksamhet, för att fastställa tyngdpunkter, rikta nationella resurser och fatta andra betydande beslut. Detta arbete stöds av staben, som bereder ärenden för ledningens avgörande. För de snabba situationer och oväntade fall som uppstår dagligen har Staben för gränsbevakningsväsendet också en beredskapsjourhavande i tur och ordning. Nu ska vi få en inblick i en vecka i beredskapsjourhavarens vardag.

Den 31 december 2025 ringde jourtelefonen före väckarklockan. Den allmänna ledaren vid Finska vikens sjöbevakningssektion ringde om sjöbevakningssektionens situation: en sjökabel hade gått av i Finska viken, fartyg var i rörelse i området och patrullerna var på väg för att kontrollera situationen.

Mitt pass som beredskapsjourhavande var inte mitt första, och jag hade också hunnit arbeta som allmän ledare vid bevakningssektionen i sju år. Efter en stunds uppvaknande gick hjärnan därför över i arbetsläge: ”Klart.

Petteri Blomvall delar med sig av en vecka som beredskapsjourhavande.

Tack för att du informerade direkt. Jag åker till Gränshuset. Meddela om läget förändras.”

Jag slog på kaffebyggaren, klädde på mig, tog kaffet med mig och gav mig i väg. Den allmänna ledaren ansvarar för att hålla Gränsbevakningsväsendets ledning och samarbetsmyndigheterna informerade om händelserna. Innan jag var framme vid Gränshuset hade det redan kommit mer information från sjöbevakningssektionen till jourtelefonen. Jag hade skickat de första uppgifterna vidare och också ringt de första samtalen.

När morgonsolen började gå upp stod det klart att fältverksamheten skulle riktas mot fartyget Fitburg. Till Staben för gränsbevakningsväsendet hade det stöd som operationen krävde larmats: företrädare för Gränsbevakningsväsendets ledning, extra resurser för lägesbilden och kommunikationsspecialister. Finska vikens sjöbevakningssektion hade kontroll över patrullernas rörelser och fältverksamheten, men det fanns också sådant

som behövde samordnas nationellt för att säkerställa olika myndigheters åtgärder och kommunikationsbehov.

Det finländska myndighetssamarbetet är förstklassigt i ett globalt perspektiv, och ett konkret uttryck för detta är just förmågan att snabbt skapa en gemensam lägesförståelse. Den nationella nivån på gränssäkerheten, operationsförmågan och helhetssystemet bygger just på att resurser snabbt kan riktas dit situationen kräver och enligt vad Gränsbevakningsväsendets ledning bestämmer.

I denna helhet är den beredskapsjourhavande samtidigt den som säkerställer informationsflödet, verkställer åtgärder, samordnar och vid behov fungerar som expert. När det gäller expertis var operationen bekant, eftersom kapacitet för även de allvarligaste särskilda situationerna till sjöss hade byggts upp redan i över tio år. Det ”koncept för särskilda situationer till sjöss” som består av beredskapsplutoner, båtpatruller, helikoptrar, specialbåtar och bevakningsfartyg hade ritats upp på Powerpoint-bilder redan innan bevakningsfartyget Turva byggdes.

Det fungerande fältarbetet såg ut precis som det skulle, och jag visste att kapaciteten och kompetensen skulle räcka till även för betydligt mer krävande situationer. Jag visste alltså att jag i stället för att inta expertrollen med gott mod kunde koncentrera mig på informationsflödet och på att utarbeta rapporter. Redan från början stod det klart att informationsbehoven och frågorna skulle fortsätta i totalt arbetstimmar, för att partnerna i Östersjöområdet och många andra samarbetspartner skulle hållas uppdaterade och för att vi – än en gång – skulle kunna dra all möjlig lärdom av allt inför den fortsatta utvecklingen. ■

On the last day of 2025 Finnish Border Guard took over Fitburg, a ship related to a suspected violation of critical infrastructure.

Special intervention units trust research data and intense training

TEXT Aleksii Yli-Jama

From time to time, challenging special situations arise in the Border Guard's operating environment. It may involve apprehending a dangerous person or a larger operation when, for example, a sabotage attempt on submarine infrastructure is suspected. In these cases, the Border Guard's special intervention units are alerted.

The Border Guard has two special intervention units, one in the Southeast Finland Border Guard District and one in the Gulf of Finland Coast Guard District. They represent the Border Guard's professional special forces. The 1st Special Intervention Unit in Southeast Finland focuses on field operations, while the 5th Special Intervention Unit operates at sea and specialises in shipboard and archipelago operations.

Members of the special intervention units have been recruited from within the Border Guard, so they are border guards by training. They are highly motivated, and the recruitment screening process is extremely rigorous.

Close cooperation across borders

According to **Petteri Blomvall**, Director of the Special Forces Sector, the special intervention units cooperate with the Special Intervention Unit Karhu of the police and the special forces of the Finnish Defence Forces. Their work also includes versatile international cooperation.

When the special intervention units are not on a mission, they practise. Blomvall says that intense training is the only way to make sure that the operations go smoothly, efficiently and safely when the time comes.

An example of this is the takeover of the Fitburg vessel, which received a lot of media

attention, in connection with the submarine cable cut on 31 December 2025.

– In Finland, top-level cooperation between the authorities ensures that we can react to these situations quickly. Challenging situations are part of the practice routine, Blomvall says.

Cooperation and training are common with the special force units of the neighbouring countries so that joint missions can be carried out for the security of the Nordic region and the Baltic Sea. Europol's ATLAS network of special forces also provides a forum for joint exercises and information exchange.

Information exchange is a key part of the cooperation. It ensures that special forces

knowledge and researched and verified information are shared between the partner countries.

Research data supports operation development

Blomvall says that a lot of scientific research has been carried out on special operations. As countries make substantial investments in the special forces sector, it is appropriate for the operations to be based on researched information. For example, research findings from the U.S. are based on a large amount of data that is not available in the databases of smaller countries.

Research data is used fairly extensively from detailed case studies to the theory of operational planning. The special intervention units themselves also include a wide range of specialist, ranging from competitive sports to coaching and higher education. It is not required by the profession, but the motivation to push oneself comes naturally to many operators.

Blomvall compares special intervention operations with elite sport, where winning the gold medal requires a massive amount of training and the input of many people. Key links in this chain are knowledge-based management and the number of repetitions in training.

– In the special intervention units, occupational safety is ensured by keeping the training volume high enough. Highly motivated operators deserve as high a level of training as possible, Blomvall says.

Problem-solving skills and stress tolerance are required

Blomvall emphasises that the know-how of special intervention unit operators is by no means limited to technical competence and physical performance like in films.

Basic physical abilities set certain entry requirements already at the recruitment stage. At the absolute minimum, the applicant must be able to run 2,800 meters in the Cooper test and swim one kilometre in 30 minutes, for example. These are followed by separate tests specific to the special intervention units. Many applicants meet the physical requirements with flying colours, but they are also expected to have high problem-solving, teamwork and analytical skills as well as high stress tolerance.

– When you pass the training, you know you're in the right place, Blomvall says.

Special intervention unit operators must be able to live in constant uncertainty and handle

situations involving high risks and limited information. That is why mental attributes are key.

– You have to have the courage to resolve situations and be analytical under pressure. When stress hormones run high, you must stay level-headed. There is no room for foolhardiness, Blomvall describes the ability to take risks. – Sometimes you have to do dangerous things, too, relative to what is being protected. If people are in danger, you must realise the risks involved when going in, and you must be able to do it when you are tired and stressed.

Basic courses for special intervention units are organised every 1–2 years as needed. In recent years, one in ten applicants has been admitted to the basic course, which is selective in nature. This means that less than 10% of the applicants are admitted to the special intervention units. The admission rates are not public information, and information on the aptitude tests is not published either.

Blomvall says that most of those who fail the entrance examination are top-notch individuals who end up in other interesting special tasks outside the special intervention units.

Basic course is intense – on purpose

The basic course for special intervention units consists of different modules spread over about a year. The training includes individual skills, such as shooting, use of force, equipment use and nighttime operations. Teamwork is also practices, such as apprehending a dangerous person in terrain, at sea or in the archipelago.

The difficulty level and speed are constantly increasing as the course progresses.

While the basic course provides the basic skills required to get placed in the special intervention unit, the learning does not stop there. Later training will include various specialised courses for further development. It is also possible to specialise in different roles within the group, such as medic, breacher or sniper.

With the intense training and the subsequent work in the special intervention units, the team members form a close-knit group. Special force members of the partner countries also know each other well. The average age among the special intervention unit members is just over 30 years.

For more than ten years, being part of a special intervention unit has been full-time work. The day-to-day life includes intense training as well as planned and alert-based tasks. Being on call is part of the job, as special forces are on standby around the clock, every day of the year. Emergency missions do not follow a schedule.

Blomvall, who himself has a long career as a special intervention unit operator, knows what makes the demanding task so appealing:

– You get to do things you never thought possible. And of course, it's a tight-knit community and a vantage point on national and international cooperation. You get to experience interesting things in good company. ■

Special intervention units training on the Baltic Sea.

Preparedness officer – coordinator of information and surprises

On New Year's Eve, I was on duty as the preparedness officer. The border security situation was unstable and difficult to predict, so I had also prepared for surprises as best I could. A week later, we had gone through undersea infrastructure damage from a dragged anchor, field operations related to the Fitburg vessel and extensive reporting, ensuring situational awareness and arranging cooperation.

The Finnish Border Guard's field command system is extremely agile. Patrols are led by the field commander and a separately appointed situation commander. At the same time, the Guard's director-general on duty serves as the senior member of the field operation personnel. These always-on-duty specialists have significant decision-making authority. All of this is overseen by the Guard's commander in their area of responsibility, who can bring even more powers and solutions to situations in the field.

Correspondingly, the operative command of the Finnish Border Guard – including the chief, the deputy chief and the Border and Coast Guard Division chief – is responsible for the overall Border Guard operations, setting priorities, allocating national resources and other significant decisions. This work is supported by the headquarters, which prepares matters for decision by the operative command. For daily emergencies and surprises, the Border Guard Headquarters also has a preparedness officer, and we are going to take a peek into a week in their life.

On 31 December 2025, the on-call phone rang before my alarm. The director-general of the Gulf of Finland Coast Guard District called about an unusual event: a sea cable had been cut off in the Gulf of Finland, there were vessels in the area and patrols were on their way to inspect the situation.

This was not my first shift as the preparedness officer, and I had previously served as the Guard's director-general for 7 years, so after a moment to wake up, my brain kicked into work mode. "Understood. Thanks

Petteri Blomvall shares a week as an on-call preparedness officer.

for calling right away. I'll head to Rajatalo. Keep me posted if anything changes."

I clicked on the coffee maker, got dressed, grabbed some coffee and headed out. The director-general is responsible for keeping the Finnish Border Guard's command and the cooperation authorities informed of developments. Before reaching the Rajatalo building, the Coast Guard had sent more information to the on-call phone. I had forwarded the preliminary information and made the first calls.

As the morning sun began to rise, it was clear that the field operations targeted a vessel called Fitburg. The Border Guard Headquarters had called in the support needed for the operation: leadership representatives, additional forces for situational awareness and special communication experts. Patrol

movements and field operations were handled by the Gulf of Finland Coast Guard District, but national coordination had to be done to ensure the operations and communication needs of different agencies.

Finnish interagency cooperation is world-class, which is reflected in the ability to quickly form a shared understanding of situations. The national level, operational skills and overall system of border security are based precisely on the ability to quickly direct resources as required by the situation and as determined by the Border Guard's leadership.

In this case, the preparedness officer serves as a facilitator of information flow, an implementer, and, where necessary, an expert. In terms of expertise, the operation was familiar, as we had been building the capabilities for special maritime situations for over a decade: the concept of "special maritime situation" formed by special intervention units, boat patrols, helicopters, special boats and the patrol vessel had been drawn on PowerPoint slides even before VL Turva was built.

The fieldwork was going exactly as planned, and I knew that our capabilities and competence could handle even more demanding tasks. So instead of being an expert, I could focus on ensuring the flow of information and preparing reports. It was clear from the outset that there were still dozens of hours of work ahead to keep all our partners in the Baltic Sea region and many other stakeholders up to date and – once again – to learn as much as we can for further development. ■

Chefen för Gränsbevakningsväsendet, viceamiral Markku Hassinen, undertecknade EUROGENDFORs anslutningsdokument.

The Chief of the Finnish Border Guard, Vice Admiral Markku Hassinen, signed the EUROGENDFOR accession document.

Gränsbevakningsväsendet blir partnermedlem i EUROGENDFOR

Den europeiska gendarmerikåren EUROGENDFOR har godkänt Gränsbevakningsväsendet som partnermedlem. Gränsbevakningsväsendet ansökte om medlemskapet och genomgick en strikt lämplighetsbedömning. Partnerskapet innebär att Gränsbevakningsväsendet kan delta i möten, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och informationsutbyte samt tillsätta personal för internationella operationer. Gränsbevakningsväsendet kommer också att sända en förbindelseofficer till EUROGENDFOR:s stab i Vicenza i Italien.

Det europeiska gendarmerisamarbetet stöder uppbyggnaden och upprätthållandet av Gränsbevakningsväsendets beredskap och kapacitet. Den europeiska gendarmerikåren omfattar sammanlagt 300 000 personer. Med gendarmeri avses militärt organiserade brottsbekämpande myndigheter. ■

Gränbevakningsväsendet blir partnermedlem i den europeiska gendarmerikåren

The Finnish Border Guard joins EUROGENDFOR as a partner member

The European Gendarmerie Force (EUROGENDFOR) approved the Finnish Border Guard as a new partner member. The Finnish Border Guard applied for membership and passed a thorough suitability assessment. Through the partnership, the Finnish Border Guard can participate in meetings, training and development activities, information exchange, and contribute personnel to international operations. The Finnish Border Guard will also assign a liaison officer to the EUROGENDFOR Headquarters in Vicenza, Italy.

The European gendarmerie cooperation supports the construction and maintenance of the Finnish Border Guard's readiness and capabilities. The European gendarmerie comprises a total of 300,000 people. Gendarmerie refers to militarily organised law enforcement authorities. ■

The Finnish Border Guard joined the European Gendarmerie Force

Vuoden 2025 Rajamme Vartija on yliluutnantti Sami Lappi

Yliluutnantti Sami Lappi on urallaan työskennellyt niin rajavartioasemalla kuin esikunnassa. Lappi on vastannut Lapin rajavartioston johtamisjärjestelmäkokonaisuuden kehittämistä, kouluttamisesta sekä ylläpitämisestä. Hän toimii myös Lapin rajavartioston tietoturvaupseerina ja on kehittämässä vartioston kiinteistöhankeiden turvallisuutta. Valtakunnallisesti hän on ollut kehittämässä Rajavartiolaitoksen johtamisjärjestelmien kokonaisuutta vuodesta 2008 ja osajana tukenut Rajavartiolaitoksen opetus- ja kehitystyötä. Yliluutnantti Lappi on aktiivinen ja ammattitaitoinen työntekijä, joka on sekä pidetty ja arvostettu asiantuntija että esihenkilö.

Vuoden Rajamme Vartijan puhe

"Herra amiraali ja Hyvät Rajavartiolaitoksen työntekijät, tämä lienee korkein mahdollinen tunnustus hyvin tehdystä työstä Rajavartiolaitoksessa. Vaikka olen koko virkaurani ajan halunnut tehdä työni mahdollisimman hyvin, en olisi koskaan voinut kuvitella, että se huomioidaan näin suurella huomion- osoituksella.

Vaikka suvussani ei ole minkäänlaista sotilas- tai rajamies-taustaa, minulla oli jo kouluajoista lähtien työuran suhteen ainut tavoite päästä Rajavartiolaitokseen töihin. Siihen aikaan päällimmäisenä oli luonnossa liikkuminen ja varhainen eläke. Aloitin hakeutumalla varusmiespalvelukseen Lapin rajavartiostoon ja suorittamalla palveluksen mahdollisimman hyvin. Kuinka ollakaan 1994 pääsin Näättämön

rajavartioasemalle. Sen jälkeen olen ollut eri tehtävissä Sallan rajavartioalueella, RJK:ssa, Ivalon vartioasemalla ja nyt viimeiset 13 vuotta LRE:ssä. On ollut monenlaisia tehtäviä, tapahtumia ja haasteita. Olen kokenut kaikki tehtävät mielekkäinä ja halunnut hoitaa työni kaiken ai-

kaa mahdollisimman hyvin. Ylivoimaisesti haasteellisimpana, mutta antoisimpana pidän tämänhetkistä johtamisjärjestelmäupseerin tehtävääni.

Virkaurani aikana läpikäymiäni tehtäviä, virkamatkoja ja komennuksia eri toimipisteisiin ympäri Suomea yhdistää muutama seikka. Kun on aika tehdä jotain, se tehdään vastuuntuntoisesti loppuun saakka.

Moni meidän tehtävistä vaatii yhteistyötä eri toimipisteiden ja yhteistyötahojen kanssa. Olemme hoitaneet ne sujuvasti hyvässä yhteishengessä. Hyvät työkaverit ja työilmapiiri on meidän tärkeimpiä voimavaroja haasteellisissa olosuhteissa. Siitä pyritään kaikkialla pitämään kynsin hampain kiinni.

Rajavartiolaitos on muuttunut paljon siitä, kun olen tullut taloon. Olemme tulleet vuosituhaten alun rauhallisista vuosista haastavaan ja epävakaiseen rajaturvallisuuden toimintaympäristöön. Siitä huolimatta kommentoisin suoriutumistamme kaiken muutoksen keskellä lauseella: "Hyvin me vedetään."

Kiitos kaikille työkavereille yhteisistä vuosista Rajavartiolaitoksessa. Toivotan kaikille oikein hyvää Rajavartiolaitoksen vuosipäivää." ■

Hyvin me vedetään.

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus 30 vuotta – Ivalo aukeaa myös naisille

Naisten vapaaehtoinen palvelus täytti 30 vuotta. Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen joukko-osastoista on koulutettu reserviin jo 14 800 naista.

Lapin rajavartioston rajajääkärikomppaniassa Ivalossa vastaanotetaan ensimmäiset naisten vapaaehtoista palvelusta suorittavat kesän saapumiserässä. Vastakorjatut kasarmit mahdollistavat naisten palveluksen. Naisten palvelus Rajalla on ollut mahdollista aiemmin jo Pohjois-Karjalan Onttolassa ja Imatran Immolassa, eli kaikissa koulutavissa rajavartiostoissa on mahdollista aloittaa naisten vapaaehtoinen asepalvelus.

Vaikka miehet ja naiset ovat samalla viivalla asepalveluksessa, naisten haku tapahtuu eri aikaan. Naisten haku päättyy nykyään tammikuussa, ja valintatilaisuus on huhtikuussa. Intin jälkeen Rajalla palvelleet naiset sijoitetaan rajajoukkoihin samoin kuin miehet. ■

Rajavartiolaitokselle kolme uutta ilmatyynyalusta

Rajavartiolaitos hankkii kolme uutta ilmatyynyalusta. Uudet ilmatyynyalukset korvaavat nykyiset, lähivuosina elinkaarensa päähän tulevat ilmatyynyalukset.

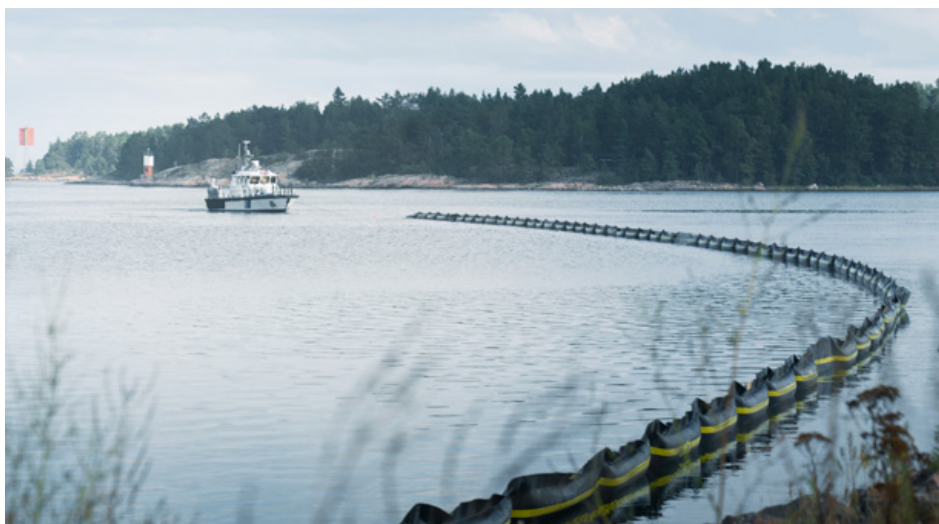
Alukset varmistavat Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn saaristossa erityisesti kelirikkoaikoina.

Rajavartiolaitos käyttää ilmatyynyaluksia rajojen valvontaan, meripelastukseen sekä muiden tehtäviensä tukena. Aluksilla kyetään tukemaan muiden viranomaisten, kuten poliisin ja pelastuslaitosten toimintaa.

– Rajavartiolaitoksella on oltava kelirikonkin aikana kyky hoitaa kaikkia saariston turvallisuustehtäviä, korostaa meriturvallisuusjohtaja **Mikko Hirvi** Rajavartiolaitoksen esikunnasta.

Rajavartiolaitos on solminut hankintasopimuksen kolmesta ilmatyynyaluksesta joulukuussa 2025. Hankinnasta käytiin avoin EU-laa-juinen kilpailutus. Ilmatyynyalukset toimittaa Griffon Marine Ltd Isosta-Britanniasta.

Uusien ilmatyynyalusten mallityyppi on Griffon 2000TD. Alusten pituus on noin 12,7 metriä ja leveys leijunnassa noin 6,2 metriä. Aluksen hyötykuorma on noin 2 000 kilogrammaa. Alukset toimitetaan vuosien 2026–2027 aikana. ■

Rajavartiolaitos antoi öljyntorjunta- materiaalia Ukrainaan

Suomi on toimittanut Ukrainaan mittavan paketin öljyntorjuntamateriaaleja. Avustus koostui Rajavartiolaitoksen ja pelastuslaitosten lahjoituksista sekä sisäministeriön hankinnoista. Rajavartiolaitos lahjoitti Ukrainaan öljynkeräimiä ja niiden voimakoneita, puomikalustoa, suojarusteita ja muuta öljyntorjunnassa tarvittavaa välineistöä. Öljyntorjunta on tehokas keino vähentää ympäristöön päässeeseen haitallisen aineen lyhyt- ja pitkäaikaisia vaikutuksia. Sisäministeriö koordinoi avunpyynnön. Yhteensä Ukrainaan toimitettiin 35 rekallista öljyntorjuntamateriaaleja. Sisäministeriö vastaa kuljetuskustannuksista. ■

Niina Heinonen on vuoden rauhanturvaaja

Rajavartiolaitoksen vääpeli Niina Heinonen on valittu vuoden rauhanturvaajaksi. Heinonen on palvellut kahdesti toimistoaliupseerina Kosovon operaatioissa sekä kahdesti Lähi-idän operaatioissa. Suomen Ulkomaanoperaatioiden Veteraaniliitto perustelee valintaa Heinosen esimerkillisellä ja kiitettävällä toiminnalla. ■

Tuleeko lehti oikeaan osoitteeseen?

Rajamme Vartijat -lehden tilaaja- ja postitusrekisteriä ylläpitää kirjapaino, tällä hetkellä PunaMusta Oy. Osoitteenmuutoksesta ilmoitetaan sähköpostitse suoraan painoon: rajavartiolaitos@punamusta.com. Viestissä tulee mainita sekä vanha osoite (löytyy lehden takakannesta) että uusi osoite. Myös tilauksen peruutus tulee lähettää samaan sähköpostiosoitteeseen. Pakettina jaettavan lehtinipun osalta on hyvä mainita, onko jakelun määrä oikea vai onko sitä tarvetta muuttaa. Muutokset pyydetään toimittamaan ensisijaisesti sähköpostitse. ■

Rajamme Vartijat on luettavissa myös sähköisesti

- RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNTA
puh. 0295 421 000
rajavartiolaitos@raja.fi
etunimi.sukunimi@raja.fi
- KAAKKOIS-SUOMEN RAJAVARTIOSTO
puh. 0295 422 000
- POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTO
puh. 0295 423 000
- KAINUUN RAJAVARTIOSTO
puh. 0295 424 000
- LAPIN RAJAVARTIOSTO
puh. 0295 425 000
- SUOMENLAHDEN MERIVARTIOSTO
puh. 0295 426 000
- LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTO
puh. 0295 427 000
- VARTIOLENTOLAIVUE
puh. 0295 428 000
- RAJA- JA MERIVARTIOKOULU
puh. 0295 429 000

WWW.RAJA.FI

- in RAJAVARTIOLAITOS
- f @RAJAVARTIOLAITOS
- X @RAJAVARTIJAT
- @RAJAVARTIOLAITOS
- ▶ RAJAVARTIOLAITOS

Turvallista veneilykesää!

1. Tunne veneesi ja tarkista sen kunto ennen lähtöä.
2. Tarkista olosuhteet ennen vesille lähtöä.
3. Käytä ajantasaista merikarttaa ja kerro reittisuunnitelmasi läheisillesi.
4. Varmista polttoaineen riittävyys – muista myös reservi!
5. Muista väistämissäännöt ja veneen päällikön vastuut.
6. Varmista, että kaikilla on kelluntapukine tai pelastusliivi päällä ennen lähtöä.
7. Pidä tarvittavat varusteet kunnossa: airo tai mela, ankkuri köysineen, tyhjennysväline ja sammutin.
8. Veneile vain selvin päin.
9. Vältä veneilyä väsyneenä tai krapulassa.
10. Muista meripelastuksen hälytysnumero on 0294 1000. Sisävesillä soita hätänumeroon 112.
11. Asenna puhelimeen 112 Suomi -sovellus, jolla voi soittaa hätänumeroon.

